Lapunk mai száma 16 oldal.

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 27—89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG). 27—88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYEDÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLÉR.

X. ÉVFOLYAM, 25. SZÁM. DEBRECEN, 1933. JANUAR 31. KEDD. ARA: 10 FILLER

Bethlen István gróf és Gömbös miniszterelnök nagyfontosságu kijelentései Debrecenben

Bethlen kijelentette, hogy meggyőződése teljes erejével támogatja Gömbös miniszterelnököt -- „Én az élet miniszterelnöke voltam," -- mondotta gróf Bethlen István „Ha valamikor volt valorizáció, szükség van devalorizációra is, ha nem is most, később"

Gömbös miniszterelnök Debrecenbe elhozta a nemzeti munkaterv 97-ik pontját, amely igy szól: Lelkiismeretesség

Uj nemzetnevelést sürgetett a miniszterelnök -- „A hajdu-szellemet modernizálva akarom látni Debrecenben-A magyar munkásság és a nemzeti társadalom egyesitése

Sofort debreceni programot jelentett be Kállay miniszter

A várakozásnak megfelelően nagyjelentőségü volt a Nemzeti Egység pártjának vasárnapi zászlóbontása. Nagyjelentőségüvé tette az a körülmény, hogy Gömbös miniszterelnökkel együtt gróf Bethlen István is megjelent a gyülésen, politikai eseménnyé avatták pedig azok a beszédek, melyek a magyar politikai élet e két vezéregyéniségének ajkairól elhangzottak. Politikai esemény volt a debreceni gyülés, mert itt jelentette ki Bethlen István, hogy meggyőződése teljes erejével támogatja Gömbös miniszterelnököt és egyenesen és világosan megcáfolta a politikai cselszövés számító híresztelését, amellyel éket akarnak verni a magyar politika két irányitója közzé.

A gyülésen, majd a közebéden el hangzott nyilatkozatok nagy érdekessége is növelte a debreceni gyülés fontosságát. Bethlen István gróf most is megtartotta azt a szokását, hogy választói előtt jelöli meg az aktuális helyzetekben a követendő példát. Ezúttal is a Gömbös miniszterelnökkel való együttmüködése hangoztatása mellett a gazdasági válságból való kibontakozás helyes irányát jelölte meg. A múltakkal, a vele szemben az ellenzék részéről felhozott állitásokkal nem sokat foglalkozott. Egy mondata elintézte az összes vádakat: »*Én az élet miniszterelnöke voltam, nem lehettem és nem akartam a halál miniszterelnöke lenni*», mondotta Bethlen. Ez után a mondat után felhangzó viharos taps és percekig zúgó éljenzés bizonyította, hogy Bethlen a mindenki, bensejében élő igazságot fejezte ki tömörön találóan. *Az élet miniszterelnöke* csak azt tehette, amit tett, eltakarította a háború és forradalmak romhalmazát, külpolitikailag felszabadította az országot, belpolitikailag konszolidációt, gazdaságilag fellendülést teremtett.

Rendkivül érdekes jelenség volt, hogy a debreceni választóközönség olyan lelkesedéssel, sőt talán nagyobb szeretettel fogadta Bethlent, mint mikor a hatalom polcán volt. Magyarországon ritka jelenség, hogy lemondott miniszterelnök népszerüségét nemhogy megtartsa, hanem még növelje. Bethlennél ez így van. Az okos debreceni nép megelőzi a történelmet és igazolja Bethlen tizéves kormányzatának eredményességét.

Gömbös Gyula miniszterelnököt hasonlóan nagy lelkesedés fogadta. Minden kijelentésénél, beszédének minden szakaszánál felhangzott az éljenzés és a taps, ami természetesen az együttérzést, a gondolatok azonosságát jelenti. Gömbös miniszterelnök eddigi 96 pontját itt egészitette ki eggyel, aminek a mai válságos időkben különös jelentősége van: a 97-ik pont: *Lelkiismeretesség.* Ennek a fogalomnak kell érvényesülni úgy a politikai, mint a gazdasági életben. Emellett optimizmust hirdetett, mindnyájunknak az élet apostolává kell lennünk, mert ha magunkban nem bizunk, elvesztünk. Ő sem más, — mondotta Gömbös, — mint az élet miniszterelnöke. Mikor a kiegyensúlyozott költségvetésről beszélt, arra mutatott rá, hogy még egy utolsó erőfeszitésre van szükség, hogy biztositsuk a szebb jövőt mindnyájunk számára. A miniszterelnök kijelentéseinek nagyjelentőségü része az, amit a munkáskérdésről szólt. Hangsúlyozta, hogy testvéri jobbot nyújtott a munkásság felé, meggyőződése, hogy a magyar munkásság a magyar trikolór alá sorakozik.

Külön meg kell még emlékeznünk arról a ragyogó beszédről, melyben Baltazár püspök köszöntötte Gömbös miniszterelnököt, — templomi szentségnek deklarálván a nemzeti egységet. Részletkérdéseket illetőleg is nagyjelentőségü volt a debreceni zászlóbontás, mert Kállay földmivelésügyi miniszter itt jelentette be: jövőre a debreceni egyetemet a Gazdasági Akadémia bevonásával mezőgazdasági fakultással egészitik ki. — Ugyancsak Kállay miniszter jelentette ki, hogy »Debrecent az olasz határ mellé helyezi», ami alatt az értendő, hogy a mezőgazdasági exportcikkek vasúti tarifáját mérséklik, ami erős kivánsága az itteni gazdatársadalomnak.

A debreceni zászlóbontó nagygyülésről következő tudósitásunk számol be:

Bethlen István beszél.

Ma féláru kedvezményes-szelvény az Apollóba és a Vigszinházba

A zászlóbontó nagygyűlés

Vasárnap reggel Gömbös miniszterelnök küldöttségeket fogadott, (erről külön cikkben számolunk be), aztán jelent meg kíséretével a gyülésen.

Az Arany Bika díszterme zsúfolásig megtelt. A közönség soraiban ott láttuk Debrecen minden számottevő férfiát. A karzatot jobbára előkelő hölgyközönség foglalta el. Az első páholyban Baltazár Dezső püspök foglalt helyet családtagjaival.

Fél 11 után már nem engedtek a terembe senkit, mert nem fértek el a későn jövők. A Bika előtti térre megafonon közvetitették a beszédeket, ott is sokan hallgatták.

Bethlen István előbb érkezett a gyülésre több képviselő társaságában. Nagy éljenzés fogadta Debrecen képviselőjét, ki láthatóan meghatva, meghajlással köszönte meg az ovációt. Körülbelül öt perc mulva érkezett Gömbös miniszterelnök, miután a küldöttségek fogadása tovább tartott. Gömbös a pódiumon meleg kézfogással üdvözölte Bethlent, mialatt a teremben zúgott az éljenzés.

A Himnusszal kezdődött a gyülés. Előbb gramofonlemezen hangzott fel a nemzeti imádság, de pár taktus után a közönség kezdte áhitatosan énekelni.

Ruffy Varga Kálmán pártelnök nyitotta meg a gyülést és lelkes szavakkal köszöntötte Gömbös miniszterelnököt és Bethlen Istvánt, mint a város képviselőjét. Rámutatott a Tiszántúl speciális bajaira és hangoztatta, hogy a tiszántúli nép társadalmi és felekezeti különbség nélkül csatlakozik a nemzet vezéréhez.

Azután Bethlen István gróf emelkedett szólásra hosszas éljenzéstől és tapstól kísérve.

Bethlen beszéde

Meggyőződésem teljes erejével tá mogatom Gömbös miniszterelnököt

— Körülbelül másfél év telt el azóta, hogy miniszterelnöki állásomról lemondottam s azt hiszem, politikai ellenfeleimnek nem lehetett panasza, hogy ez alatt az idő alatt túlságosan igénybe vettem volna a magyar közvélemény figyelmét működésemre vonatkozó politikai fejtegetésekkel. Most sem azért jöttem, hogy szembeszálljak a vádak özönével, amelyekkel másfél év óta igyekeznek diszkreditálni és népszerütlenné tenni azt a politikát, amelyet képviseltem. Azért jöttem, hogy

meggyőződésem teljes erejével támogatom Gömbös Gyula magyar miniszterelnököt.

(Nagy éljenzés és taps.) és hogy közibénk semmiféle politikai intrika éket verni nem lesz képes. (Viharos éljenzés.) Ugy vagyok értesülve, hogy Debrecen város közönségének azt hirdették, hogyha Gömbös Gyula leiön Debrecenbe, akkor Bethlen István nem jön le. Itt vagyok. (Tetszés és taps.)

Élő bizonyságul, hogy amikor a magyar miniszterelnök a magyar egységet hirdeti, akkor erről az egységről nekem is kötelességem tanubizonyságot tenni

vele, a párttal és az országgal szemben. És e tekintetben kötelességemet szeretettel és személyéhez való ragaszkodással fogom teljesíteni. (Nagy éljenzés.)

BETHLEN GÖMBÖS PROGRAMJÁRÓL

— Nem azért jöttem tehát, hogy a vádakkal szembeszálljak. Inkább úgy érzem magam, mint konferanszié, jóbarát, aki a debreceni közönség előtt bemutatom azt, akit a debreceni közönség talán még nem ismer úgy, ahogy az egész ország kezdi ismerni. A miniszterelnök programja tulajdonképen két részre oszlik: van benne egy azonnal megvalósítandó program és van egy nagyobb programkeret, amely 95 pontot foglal magában, amelyek megvalósítása természetesen csak az idő rendjén lehetséges. Ha ezt a második programot nézem, azt kell mondanom, hogy az két gondolatsor egyesítéséből áll. Az egyik rész: politikai világnézleti hitvallás, a másik rész bizonyos konkrétumokat ölel fel a teendők tekintetében. Politikai hitvallás bizonyos politikai világnézlet mellett — tulajdonképen a politikában követendő vezérelvek, bizonyos abstrakt gondolatok foglalatja. A második rész a konkrétum. Az egyik rész olyan, hogy annak elveit és előirásait állandóan követni kell minden egyes konkrét esetben, amelyet az élet hoz. A második: egyszeri cselekvéssel meg van valósitva.

Az egyik rész olyan, mint a bibliai csipkebokor: amely állandóan ég, de sohasem ég el.

(Tetszés.) A második rész hamuvá és porrá ég abban a pillanatban, amikor a cselekvés utján megvalósul. Az egyik rész olyan, mint a napfény, a napsugár, amely állandóan világit a lelkeknek, amely az élet legsötétebb zugába is bevilágit, a második rész olyan, mint a termés, gyümölcs, amelyet a napsugár megérlel, amelyet ha learatunk, a magunk élvezetére fordítunk, de a napsugár tovább dolgozik számunkra. (Taps és éljenzés.)

Helyesnek és szükségesnek tartottam, hogy a magyar miniszterelnök a maga politikai hitvallásának széles világnézleti alapot adjon. Ugyanazt a politikai világnézletet vallom a politikában, mint ő, lehet, hogy formában másként fejeztem volna ki egyik-másik dolgot; ez stilus dolga. (Derültség.)

A miniszterelnök úr új stilust hozott nemcsak szavakban, tettekben is. Ennek örülök, mert egyforma világnézleti alapon álló férfiak, ha van bennük egyéniség, a maguk stilusát követik. (Nagy taps.) **Téved tehát az, aki a stilusbeli különbségből ellentétet akar köztünk konstruálni.**

— Nézzük egész röviden azt a konkrét politikai programot, amely ben az azonnal megvalósítandó politikai feladatok vannak megjelölve. Természetszerüleg ez a program szintén két részre oszlik: gazdasági és politikai feladatok foglalatjára. A miniszterelnök úr gazdasági programja ugyanabból a gondolatból indul ki, amelyből én indultam ki az utóbbi időben: hogy

az a krizis, amelyben az ország ma szenved, világgazdasági krizis következménye.

Hogy addig, amíg a világgazdasági fennáll sajnos szenvedni fogunk mi és hogy egyedül belpolitikai eszközökkel ezt a válságot megszüntetni nem lehet.

„Én az élet miniszterelnöke voltam"

— A magyar ellenzéknek egyes patentirozott papagályai, akik folyton ugyanazt ismételgetik a volt Bethlen-kormány pazarlásairól, ezek azt állítják, hogy a Bethlen-kormány által követett politika az oka a mai helyzetnek.

Nem szállok vitába velük, mert az ország 99 százaléka ma már látja, ohgy nem igaz, amit állítanak, mert a tények mondanak ennek ellent és világos, hogy mikor én az élet miniszterelnöke voltam, nem lehettem és nem akartam a halál miniszterelnöke lenni. (Viharos taps és éljenzés.)

Az életet szolgáltam, amelyet kötelessége szolgálnia minden kormánynak a rendelkezésre álló eszközökkel. Ez a mai krizis nem azonos azzal a pénzügyi válsággal, amely az 1922—23. esztendőkben volt ebben az országban. Az pénzügyi krizis volt, az államháztartás egyensulya rendült meg, valutánk értéktelenedett el, következményeképen azoknak a reparációs intézkedéseknek, amelyek a békeszerződésben foglaltattak.

Gondoskodnunk kell, hogy a magyar gazda el ne pusztulion

Bethlen aztán kimerítően foglalkozott a világgazdasági válság keletkezésével, a krizis okaival és rámutatott arra, hogy

a biztos piac és a magasabb ár az, amire a gazdának szüksége van.

Ennek elérésére törekszik a kormány. Azt látjuk, hogy a szabadkereskedelmi iránynak világszerte vége van.

Hiába kiáltozunk azért, hogy ez a világfejlődés visszacsináltassék, vagy hogy megforduljon, erre nem vagyunk képesek, a mi feladatunk csak az lehet, hogy az adott tények mellett belé helyezkedjünk az adott helyzetbe és ahoz alkalmazzuk a magunk cselekvését. Mi lehet ez a cselekvés? Ez a cselekvés nem lehet más, mint az, hogy támaszt és szorosabb összeköttetést keressünk olyan ipari gócpontokkal, olyan nagy és erős ipari államokkal, amelyekkel szorosabb gazdasági viszonyt teremtve, képesek leszünk arra, hogy mezőgazdasági terményeinket elhelyezhessük

Ezek között az országok között elsősorban Ausztriát és Olaszországot látom olyanoknak, amelyeknek piacaink lehetséges volna.

Ezért helyeslem azt, hogy a miniszterelnök itt kezdte meg a munkát és én csak azt kérem, hogy ezeket az összeköttetéseket még erősebben, még jobban kiépíteni törekedjék, mert ez az egyedüli jövője a magyar mezőgazdaságnak és egyedüli lehetősége, hogy magunknak újból piacot teremthessünk. Addig is azonban a magyar gazdát védeni kell mindaddig, amíg ezek az összeköttetések kiépíthetők, amíg egy szorosabb összefogás a földmives Magyarország és erős ipari országok között lehetséges.

Addig is gondoskodnunk kell arról, minden eszközzel, hogy a magyar gazda el ne pusztuljon. (Zajos helyeslés és taps.)

Az élet nemcsak pénzügyi és nemcsak gazdasági szempontból nézendő. Az életnek vannak más vonatkozásai is. Nem mindegy, hogy kié a magyar föld és hogy az a mai kezekből más kezekbe csúszik-e át. *Nem mindegy ez, hogy az a kisgazda abban az otthonában, ahol a magyar hazát becsület, tisztességgel szolgálta egy évezreden keresztül, megmaradjon. A magyar kormánynak mindent meg kell tennie, hogy a magyar gazda a jövőben is a nemzetnek az ereje, a magyar gazda a jövőben is az az igazi gyökér, amelyből a nemzet ereje táplálkozik és amely gyümölcsöt hoz.* Mivel védhetjük meg a magyar gazdát. Az egyik azt mondja, hogy a közterhek oly súlyosak hogy a gazda azokat elviselni nem tudja. (Taps, helyeslés.)

A magyar államot fenn kell tartani vagyonunk, életünk árán is

MIT JELENT A TAKARÉKOSSÁG MEGVALÓSITÁSA

És mégis azt mondom, hogy ezt az államot fenn kell tartani. Ha mi nem tartjuk fenn, akkor a szomszédok ide be fognak jönni. *Ezt az országot mi vagyunk hivatva fenntartani s ha vagyonunk árán, ha vérünk árán, bármilyen áron, de ezt az államot fenn fogjuk tartani. (Hosszantartó taps és éljenzés.)* Azt mondják, hogy szűkíteni az *államháztartás keretét*, takarékosságot kell gyakorolni. Helyes. Én is azon a nézeten vagyok, azonban méltóztassanak figyelemmel kísérni azt, hogy *az utóbb években Teleszky Jánosnak a kezébe tétetett le a diktatórikus hatalom, a takarékosság megvalósítása céljából.* Egy olyan férfi kezébe, akiről nem lehet azt mondani, hogy a maga részéről túlságosan elnézésen van egyesek érdekeivel szemben, akiről nem lehet azt mondani, hogy a magyar budgetnek a konstrukcióját nem ismerné. Én tudom, hogy mi volt az ő munkájának az eredménye. *Igaz, hogy 150 millió pengővel csökkent a költségvetésnek a végösszege, de miből állott ez a 150 millió? Tisztviselői fizetéscsökkentés, bizonyos államjavak fenntartási költségeinek szűkítése, az utak elhanyagolása, az államvasútaknál szükséges beruházások kereszül nem vitele és elhagyása. Én megnéztem, mert én is ismerem ezt a költségvetést, 10 évig csináltam.* (Derültség.) Azt, amit mi és a magyar közönség általában takarékosságnak nevez és amit ez alatt a fogalom alatt keresztül vitetni óhajt a költségvetésben, az ebből *a 150 millióból 15 milliót jelent.* Vannak bizonyos terhek, ahol lehet eredményt elérni és én hiszem, hogy különösen az autonomiák keretén belül, ahová az állam még nem nézett be eléggé, sokat lehet csinálni. (Tetszés.) Mi komoly emberek vagyunk és komoly hazafias kötelességet kell, hogy minden körülmények között teljesitsünk. Én megmondom Önöknek teljesen őszintén azt a becsületes meggyőződésemet, hogy *a takarékosság terén, ha fel nem forgatjuk az államot, sokkal többet elérni nem fogunk.* Elhihető-e az, hogy ezen csonkország, mely keresztül ment egy vérzivataron, egy forradalmi zivataron, azután egy lassubb gyógyu-

láson, hogy most egyszerre lehetne olyan intézkedéseket tenni, hogy az állami költségvetésnek 30—40 százalékát le lehetne csökkenteni? *Ez kizárt dolog. És én nyíltan és őszintén meg is mondom, nem becsületes ember az, aki ilyet hirdet, amikor tudja, hogy nem lehet azt megvalósítani.*

Kíméletes adóbehajtást

— Azonban egy tér van, ahol a kormánynak kötelességei vannak s ez: az adóvégrehajtások terén kímélni kell az egyedeket. Én tegnap vezettem egy küldöttséget a miniszterelnök úr elé Debrecen város közönségének megbízásából és arra kértem, méltóztassék intézkedni, hogy a szigorú adóvégrehajtásoknak bizonyos módja itt Debrecenben megszüntettessék, — tekintettel arra, hogy a közönség önakaratán és lehetőségein kívül álló okokból a rossz termés következtében és más okból is olyan helyzetbe jutott, hogy még az erős egyedek is alig képesek adójukat megfizetni. A miniszterelnök úr megígérte, hogy *közegeit kiküldi ide, hogy a helyszínen intézkedjenek, (éljenzés), a visszásságok megszüntetése érdekében. Én, mint Debrecen város képviselője üdvözlöm a miniszterelnököt azért, hogy ezt az intézkedést megteszi.*

Helyes eljárás a kartellek ellen

Bethlen István azután az agrárolló és a kartellek és a munkabérek kérdésével foglalkozott részletesen.

— *A kartellekkel szemben való eljárásra egy módot látok, a vámok útján* (úgy van, úgy van). Én megértem, hogy ha a mezőgazdaság azt követeli, hogy ebben a tekintetben változás álljon be, el kell, hogy jöjjön az ideje annak, hogy a vámtételeknél *bizonyos vonatkozásban mérséklések történjenek.* (Éljenzés.) A miniszterelnök úr ezt kilátásba is helyezte, de ne méltóztassanak azt hinni, hogy azt a gazdasági fejlődést, amelyet a kartellek fogalma jelöl, valami varázsvesszővel máról holnapra meg lehet szüntetni.

Ha valamikor volt valorizáció szükségünk van devalorizációra

Le kell szállítani a kamatlábat — Rögzíteni kell a gazdaadósságokat

— Van egy harmadik tér is, ahol a gazdákat védeni *kell: a kamatkérdés terén.* Amit ebben a tekintetben a nyáron itt mondottam, azt szószerint állom ma is. *Abban a felfogásban vagyok, hogy addig, amíg a mezőgazdaság termelvényeit megfelelő áron elhelyezni nem képes, addig rögzíteni kell a mezőgazdák adósságait és a kamat tételeket olyan alacsonyan kell megszabni, hogy a gazdák el is bírják azokat.* Azt mondották rólam, hogy én a nyáron azt követeltem, hogy egy százalék legyen a kamatláb. Ilyet én nem kívántam. Én azt mondottam, hogy külföldi vonatkozásban egy százalékot sem tudunk megfizetni. Azt mondottam, hogy a gazdák adósságait rögzíteni kell, ez alatt azt értettem, *hogy a mai súlyos időkben a gazdáktól nem lehet tőketörlesztést követelni s azt mondtam, hogy a meglevő gazdaadóságok után olyan kamatot kell megállapítani, amelyet a gazdaközönség elbír.* — Ezt tartom egyedüli lehetőségnek arra, hogy a gazdáknak megfelelő védelmet biztosítsunk.

— *Most átmeneti időben élünk és a gazdák számára védelem szükséges mindaddig, míg a gazdaadósságok végleges rendezése lehetővé válik a világgazdasági helyzet figyelembevételével. Mert ne higyje Magyarországon semmiféle finánctudós, hogy ettől a végleges rendezéstől el lehet tekinteni. Ez a végleges teherrendezés annyit jelent majd, hogy összhangba kell hozni a gazdák terheit azzal az árlecsuszással, amely bekövetkezett a termelvények árában. (Általános helyeslés és taps.) Ha valaki az eredeti összegeket fizetné vissza, az háromszorannyi értéket ruházna vissza a hitelezőre. Ha volt valamikor egy valorizációról szó, nekünk hangsúlyoznunk kell, hogy szükségünk van egy devalorizációra. Ennek a földteher ilyetén rendezésének jönnie kell, ha nem is most, később, csak az a kérdés, hogy mikor, milyen formában és milyen eszközökkel? Akkor, abban az időben, amikor erre a lehetőség megvan.*

— Néhány szót kívánok szólani a kormány politikai programjáról is. Az a rendszer, amelyet én képviseltem, úgy láttam, hogy Magyarország a trianoni szerződés következtében

egy második mohácsi csatát vesztett el.

(Ugy van.) Én azt láttam, hogy a trianoni szerződés felvetette azt a kérdést, hogy a jelenlegi határok között képesek vagyunk-e egyáltalában megélni? Abban a meggyőződésben éltem és élek és hiszem, hogy él minden gondolkozó magyar ember. hogy ilyen viszonyok között,

a magyar emberek között félre kell tenni a csetepatékat és a nemzeti egységet úgy, ahogyan a miniszterelnök úr mondja, helyre kell állítani.

Olyan időket élünk, amikor nem szabad experimentumokba belemenni. Igenis

azt a rendszert képviseltem, hogy Magyarországon erős vezetésre van szükség, mert ez az ország tudott sikereket felmutatni akkor, ha erős vezetői voltak. Szükség volt és szükség van, hogy az államhatalom olyan férfiak kezében összpontosuljon, akik vezetésre képesek és fenntartják az érintkezést a társadalom minden rétegével. (Éljenzés és taps.)

— Ne mondja nekem senki azt, hogy az alatt a tíz esztendő alatt, ellentét volt a kormány és magyar nép között. Voltak ellenzéki emberek, de mikor nem lesznek? Ilyen összhang sohasem lesz! Állítom azonban, hogy a magyar nép túlnyomó többsége e mögött a rendszer mögött áll. A magyar nép megkívánja, hogy erős kéz vezesse megköveteli, hogy irányítást kapjon, hogy legyenek férfiak, akik még meg merik mondani az igazat akkor is, ha az nem kellemes. (Nagy éljenzés.)

Gömbös miniszterelnök beszél.

BETHLEN KÁROLYI GYULÁRÓL

Utánam gróf **Károlyi** Gyula vette át a hatalmat, egy ideális férfiu, aki nagy szolgálatot tett az országnak azzal, hogy bizonyos intézkedések megtétele érdekében feláldozta személyét. Ne méltóztassanak lekicsinyelni azt az áldozatot, amelyet ő hozott. Ő idealista volt, aki azt gondolta, hogy elég a jócselekedet és nincs szükség arra, hogy jó szóval is tartsuk a magyar népben a lelket, hitet, a reménységet a jövő iránt. Ő bizott abban, hogy a becsületes cselekvés elég arra, hogy megértést találjunk az országban. Csalódott.

TELJES ERŐVEL TÁMOGATOM GÖMBÖST

— Utána jött Gömbös Gyula, akinek az volt az első cselekedete, hogy végig járva az országot, helyreállította a nemzet és kormány között a lelki harmóniát. Helyesen tette. Senki se vessen ezért valamit szemére.

Kötelessége volt, mert ezt a nemzetet nem csendőrszuronyokkal, nem rendőri intézkedésekkel, de elsősorban becsületes magyar szóval kell vezetni s aki ezt teszi, kötelességét teljesíti mégha az ellenzék részéről néha-néha gunyolódással találkozik is.

Az is bizonyos, hogy nem elég a szó sem. Tettek is kellenek.

A miniszterelnök úr megindult a tettek mezején és megtette az első lépéseket.

S mert rendületlenül bizom abban, hogy ezen az úton haladva, a nemzet jövőjének még sokat fog tenni, a magam részéről teljes erővel támogatom.

Nagy tömeg hallgatia Bethlen István és Gömbös miniszterelnök beszédét a Bika előtt.

Gömbös miniszterelnök beszéde

Hosszantartó viharos taps és lelkes éljenzés követte gróf Bethlen István szavait, majd meg-megujuló éljenzés közben Gömbös Gyula miniszterelnök állott fel szólásra s miután a zaj lecsöndesült, megkezdte beszédét.

— Magyar Testvéreim! — mondotta — legyen szabad megköszönnöm gróf Bethlen István barátomnak azt a bizalmat, amelyet velem szemben az imént is tanusított. Nem ma és nem tegnap kezdtük mi egymás között az együttmüködést.

Olyan időben találkoztunk, amikor az élet nem kecsegtetett könnyű sikerekkel és anyagi javakkal, amikor nem volt szabad magyarnak vallani magunkat s amikor mégis egy vágya volt mindnyájunknak: újból magyarrá lehetni s a nemzeti zászlót megint kitűzni a házaknak is és a bérceknek is az ormára.

NE JÁTSZANAK A TÜZZEL!

— Ha a mai szemszögből nézem a közéletet,

azt kell mondanom, veszedelmes játékot űz a tűzzel az, aki a nehéz és keserves mát arra akarja felhasználni, hogy a nehéz helyzetnek akár politikai, akár gazdasági vámszedője legyen. (Ugy van, ugy van.)

— Amikor tegnap átléptem Debrecen város küszöbét, azokról beszéltem, akik csüggeteg szavakat ejtenek. Mi, akik nagy célokért küzdünk, nagyon jól tudjuk, hogy az, aki harcban áll, ha nehéz helyzetbe kerül, Istenhez szokott fohászkodni s önmagában bízva megy előre a cél felé, ilyenkor a vezérnek egy kötelessége van: meg tartani a lelki egyensulyt azok között, akik alája vannak rendelve. (Éljenzés.)

Előre hajduk, előre magyarok!

— Miért jöttem Debrecenbe? Azért s ezt e ehlyen is hangsulyozni kívánom, mert Debrecent a magyar kultura, a magyar gazdasági élet és a magyar politikai élet egyik fellegvárának is tekintem. (Éljenzés.) A hajduk városa és gondolatvilága közel áll hozzám. Szeretem a hajduk utódaiban, hogy az alföldi rónák perspektiváján át nézik végtelen tekintettel a magyar élet problémáit s ha ma egy helyben kénytelenek is vesztegelni s a mindennapi élet keserű terhei le is nyomják őket az ősi földre, meggyőződésem: Esze Tamás leleksedése és merészsége, mégis él állandóan lelkükben s ez biztatja őket arra, hogy: **előre hajduk, előre magyarok!** (Nagy taps.) Az a nemzet, amely fél, amely nem alkuszik, az nem tud áthágni akadályokon az a nemzet, amely válságos pillanatokban megijed, egymást marcangolja, az ne akarjon történelmi nemzet lenni. A magyar nemzet azonban ezer éven át dacolt a történelem viharával s épen ezért kötelességem volt, hogy felhivjam a nemzet figyelmét, nagy célokra és nagy elgondolásokra is, mert tudom, hogyha nehezek az idők, mindenki hajlamos arra, hogy önmagával foglalkozzék, elsősorban és elveszítse az érzékét a nagy gondolatok iránt. Ezért rádiószózatomban is és utána mondott beszédeimben is Lehel kürtjén keresztül szólok minden magyarhoz és állandóan figyelmeztetem, hogyha élni akar, akkor valamennyiünknek az élet apostolaivá kell lennünk.

— A nemzeti munkaterv 95 pontjához a Dunántúlon hozzátettem egy új pontot, amely úgy szól: **Türelem!** Aki ismeri az állami élet gépezetét,

tudja, hogy máról-holnapra nagy alkotásokat létrehozni és alapvető változtatásokat végrehajtani nem lehet.

Az ellenzék is nagyon jól tudja ezt, mégis tetteket sürget. Alkotmányosságot követelnek, az azonban,

amit követelnek, nem az alkotmányosság útja.

Ennek nem vagyok hajlandó behódolni. Elég erősnek érzi magát a gyors munkához, de akkor, amikor a nemzetről, fontos gazdasági és társadalmi kérdésekről van szó, sokkal fontosabb a szolid munka, mint a gyors munka. (Helyeslés.)

97-ik pont: Lelkiismeretesség

Debrecen és az ország számára elhozta most a nemzeti munkaterv 97. pontját, amely igy szól: *Lelkiismeretesség! (Éljenzés).* Annak, aki a nemzet ügyét vezeti, legfőbb tulajdonsága a lelkiismeretesség kell, hogy legyen. *(Általános helyeslés.)* Vigyázni kell arra, hogy a politikai agitáció során ne a szenvedélyekre, hanem az észre támaszkodjunk *és ne juttassunk senkit olyan hangulatkörbe, amely rombol akkor, amikor építőmunkára van szükség.*

A nemzeti öncélúság gondolatából folyik a magyar sorsközösség gondolata is. *Ami a gazdának fáj, kell, hogy fájjon a kereskedőnek, a bankárnak és az iparosságnak is* Kell, hogy valamennyien megérezzék, hogy testvérek vagyunk, a sorstól egymás mellé rendelve. — *Csak ha a valóságos testvéri szellemet visszük be az egyesek életébe és a közéletbe, vagyunk méltók a történelmi névre.* (Helyeslés és taps.) Mint magyar szántóvető, járok-kelek az országban, a magyar ember öntudatával megyek előre és biztosan tudom, hogy a nagy magyar tömegek érdekeit szolgálom, ha nem is tudok mindenkinek eleget tenni. A lelkiismeretességnek kell érvényesülnie mindenütt s ezért *nem lehet eltürni, hogy egyesek minden alap nélkül rémhireket hintsenek el.*

Ezek a politikai bessz-spekulánsok igen sokan a saját szempontjukból nézik a nemzet érdekeit. Ez sokszor természetes, de történelmet csak úgy lehet csinálni, ha az egyetemes érdekeket sohasem tévesztjük szem elől.

Amikor az anyagi élet exponenseiről van szó, azt mondom, ne használja ki senki túlságosan a jelen nyomorúságos helyzetét arra, hogy egyénileg gazdagodjék. Méltóztatnak tudni, hogy programom egyik sarkalatos pontja *a nemzeti öncélúság.* Átérzése és átélése annak, hogy mindannyian eszköz vagyunk a nagy közösség szolgálatában. *Eszköz a pénz is, az arany is, ahogy ma Baltazár püspök úr is mondotta: eszköz a király is a nemzet szolgálatában. (Nagy éljenzés és taps.)*

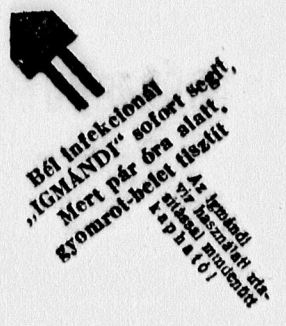

Hasznos tudni

mindazoknak, kik az ártalmatlan és tisztán természetes hashajtó ásványvizek iránt nagyobb bizalommal viseltetnek, hogy

Schmidthauer **Igmándi** keserüv'ze

hatékony forrás-sókban egész Európa leggazdagabb ilynemü ásványvize. Rendszerint már kisadag: ¼ vagy ½ pohár elegendő, miáltal a nagyobb mennyiségek fogyasztása feleslegessé válik, tehát gazdaságilag is viszonylag a legolcsóbb.

FEJLÓGATÓ JÁNOSOK LETTÜNK

— Azzal nem segítünk magunkon, hacsak egyéni bajainkat látjuk és a lemondás hangulatát engedjük magunkra nehezedni súlyos atmoszféraképen. Már huzamosabb ideje megfigyeltem, hogy valahogyan *»fejlógató Jánosok«* lettünk és elvesztettük önbizalmunkat és mikor miniszterelnökké lettem, az volt érzésem, hogy *az optimizmus és bizakodás hangjait kell megpendítenem, hogy megint felébredjen a magyar és nyiltegyesen nézzen előre.* (Ugy van, ugy van.) Hinni csak az tud, aki Istenben hisz és eléggé lelkiismeretes annak a kötelességnek a felismerésében, hogy a *nemzetért szükség esetén mindent feláldozzon.* (Hosszantartó taps.)

A JAVULÁS MÁR MUTATKOZIK

— Mikor programot adtam, hangsúlyoztam azt a figyelmeztetést, hogy ne várjanak tőlem délibábokat. Rámutattam arra, hogy rendkívül meredek lehet még az út s tövisek sebezhetnek fel odáig bennünket. Beszédeimben mindig volt óvatos figyelmeztetés is és ezért nem veheti tőlem senki rossz néven, hogy optimizmust hirdettem. *Ugy itéltem meg a helyzetet, hogy a regenerációs folyamatok már világszerte kezdetüket vették, hogy bizonyos javulási lehetőségek már mutatkoznak és ilyenkor kötelességünk, hogy összefogjuk a nemzetet és tekintetét nagy célokra irányitsuk.*

Gazdasági kérdések

Rámutatott beszéde további során Gömbös Gyula miniszterelnök arra, hogy mióta a kormány élére került, *külpolitikai tekintetben megszilárdult Magyarország tekintélye.* Római útja *a mezőgazdaság megsegitését* célozta, azután jött az *osztrák-magyar szerződés* létrehozása. Ezzel kapcsolatban a továbbiakban az *árkérdésről* szólt a miniszterelnök s hangsúlyozta, hogy az a fontos, hogy olyan vámpolitikát folytassunk, amelynek eredményeképpen alacsonyabb árak alakuljanak ki. *A versenyt meg kell nyitni a magyar gyáriparnak abban a részében, amely nem akarja megérteni az idő szavát.* (Nagy taps.)

Nemsokára az lesz a baj, hogy tulságosan takarékoskodunk

— Amikor Bethlen István grófról lemondott, azt mondották az ellenzékiek, *azért volt a baj, mert költekeztünk.* Figyelmeztet mindenkit, hogy *nemsokára az lesz a baj, hogy túlságosan takarékoskodunk. (Ugyvan! Ugy van!)* Ezután a kandalló mellett pipázgató ellenzéki kritikusról szólt nagy derültség közben, aki mindenkinél mindent jobban tud és ezzel szemben hangsulyozta, hogy szépen gyalult mondatokkal nem szabad a magyar közéletet áltatni, hanem lelki ismeretesen kell mérlegelni a helyzetet és igy kell cselekedni.

A sorsközösség gondolatát hirdető miniszterelnöknek van szive arra, hogy megérzi a szegények fájdalmát és neki ha valaki azt mondja, hogy föld, akkor *az én szivem erősen megdobban, mert szerelmese vagyok a magyar földnek, amelyet nem anyagnak nézek,* hanem amelynek lelkisége van és amely történelemről beszél, amely az ősi magyar gondolatot reprezentálja. Én ne szeressem ezt a földet, amelyen őseim laktak? (Éljenzés és taps.) Azt mondták, hogy a túlzott költekezés miatt minden rosszat Bethlen István az oka. *Én végignéztem az akkori ellenzéki beszédeket és ott azt látom, hogy állandóan sürgették a Bethlen-kormányt, hogy építsen iskolákat, mert el van hanyagolva a magyar népkultura.* Építettek iskolákat, de most *azt kifogásolják, minek ez a sok iskola.*

Nem sűlyedhetünk le annyira, hogy mindenről lemondjunk

— Mikor jó útakat csináltak, mikor munkát adtak a munkásoknak, akkor a kritikusok azt kifogásolták, miért költekeznek, miért nem racionalizálnak. Mi ez a racionalizálás? *Ez szociális veszedelem, elbocsátásokat jelent, de azért mégis mindenki azt kiabálja.* Ha Bethlen István a költségvetést teszi szóvá, hadd beszéljek én is erről. Ausztriának 2 milliárd schilling a költségvetése, 6.5 millió a lakosa, Magyarországnak 9 millió a lakosa és a mi költségvetésünk 806 millió. *Mi nem sülyedünk le annyira, hogy mindenről lemondjunk és ha Bethlen István barátunk azt mondotta, hogy ő az élet miniszterelnöke igyekezett lenni, én se lehetek más. (Éljenzés.)* Én ugyanis ahoz az embertipushoz tartozom, amely nem szeret lemondani. *Nyögve fizetem én is az adót, nyögve keserek a mindennapi élet küzdel-*

Sólyom cipők szenzációs modelekben 8·80 10·80 11·80 13·80
leszállított propaganda gyári árak.
Saját érdeke, hogy nálunk vásároljon! Piac-utca 34. szám. Telefon 34-31.

mein, és mégis akár van pénz a zsebemben, akár nincs, bizakodva nézek a jövő elé. (Nagy éljenzés.)

Valóban helyes az, amit Bethlen István gróf mondott, valóban csak 15 millió lehet a valódi megtakarítás. *Nem akarunk tehát mindenáron való költségvetési lefaragást, csupán az államháztartás egyensúlyának biztosítását.* (Általános helyeslés.)

„Itt Debrecenben modern hajduszellemet szeretnék"

— Egy másik igen fontos probléma a közigazgatás korszerü ujjáalakítása. Itt reorganizációról van szó. Nemcsak az egyetemnek kellett Debrecenbe jönnie, hanem ide kell jönnie a szükséges közigazgatási intézményeknek is. (Helyeslés és taps.) És jobb is az, ha nincs egy kártyára feltéve a magyar élet.. Szeretnék sok-sok vidéki centrumot, amelyek magukon viselnék majd az illető vidék sajátosságát.

Itt Debrecenben modern hajdu szellemet szeretnék.

(Éljenzés.) Ezeken a szempontokon van a hangsuly. Megpróbálunk lemenni a költségvetés bevételi tételeivel, mert hiszen a terheket már is enyhiteni akarjuk. De ennek határai vannak. Le fogunk menni, mert mindenáron az államháztartás egyensulyának biztosítását akarjuk.

A kiegyensulyozott költségvetés — és ezt ne feledjék el tisztelt uraim, — vizitkártya, még pedig jó vizitkártya a külföld felé.

„ANGOL"BAN FRISS CSAPOLÁS
PARACELSUS SÖR

Az utolsó erőfeszités és sürgős feladatok

— Még egy lépést menjünk az erőfeszítés útján, hogy azután kibontakozzék előttünk a szebb és jobb jövő. Addig összeszorított fogakkal kell élni az életet, de ha az a tudat hevit, hogy törekvésünknek sikerülnie kell és sikerülni fog akkor érdemes volt összehuzódva, összeszorított fogakkal várni. Ez az

a reális politika, amit hirdetek. Erőlködjünk egyet még. Még egy utolsót, hogy végkép biztositsuk a jobb jövőt a magunk számára. Külföldi jelek, megnyilatkozások és jelentések azt mutatják, hogy a világválság lassan-lassan, igen lassan szünőben van.

A kormány sulyt vet arra, hogy a gazdasági vérkeringés megindulion. Hangsulyozom, ahogy amikor a mával foglalkozom, akkor a holnapra is állandóan gondolnom kell. Ezt a holnapot mezőgazdasági szempontból úgy hivhatnám, hogy: a termelés fokozott átállítása, ez azonban egy olyan probléma, mely erősen összefügg a népnevelés, a piacok és a szervezettség kérdéseivel. Meg kell szerveznünk a mezőgazdasági hitelt és az értékesítés ügyét. Itt is

hangsulyozom az érdekképviseleti rendszer kiépitését, amelyet olyan furcsán fogadtak, mert azt hitték, hogy a parlamentről van szó benne.

A szervezésre kell tehát fektetni a fősulyt, hiszen a forradalmak után annyira megszerveződtünk, hogy ismét nem vagyunk megszervezve.

»UJ NEMZETNEVELÉSRE VAN SZÜKSÉG«

— Állitom továbbá azt, hogy nem vagyunk megnevelve, egy teljesen uj független nemzeti életre. Nem az élet számára neveltük ifjuságunkat. Függetlenségünket nem látjuk olyannak, amilyennek látnunk kell. Tépelődünk, de ott tartunk, ahol Széchenyi István volt a nagygondolatok tekintetében. ő is ostorozott már bennünket, de mi nem szálltunk magunkba, sem a tömegek, sem a vezetők. Egy uj nemzetnevelésre van szükség. Meg kell tartani mindazt a múltból, ami jó és egy egészen uj

nemzeti tipust kell kialakitanunk, amely átérzi a sorsközösség gondolatát és alázatosan alárendeli magát a nemzet nagy céljainak.

Ezt a tipust kell kialakítani.

Nem magoló diákok kellenek (nagy éljenzés), hanem olyan nemzedékre van szükség, mely jellemében szilárd, határozott és férfias, tehát magyar tipusra, a magyar földből sarjadt tipusra.

Percekig tartó éljenzés és taps kisérte Gömbös miniszterelnök szavait.

Gömbös miniszterelnök negyvennyolc percig tartó szónoki beszéde után dr. **Szentpéteri Kun** Béla zárta be a nagygyülést. Köszönetét fejezte ki a miniszterelnöknek, gróf Bethlen Istvánnak, a vendégeknek és a közönségnek, hogy megjelentek a nagygyülésen, melyet ezzel be is zárt.

Aprított száraz bükkfa 3.50
Aprított száraz tölgy 3.40
Aprított fáink garantáltan elsőrendü színhasábfából készülnek, teljesen dorong és korhadásmentesek.
Aprított akácfa 2.80
Valódi alacskai darabos szén 3.20
Kiváló darabos ózdi szén . . . 3.80
Ózdi szenünk kimondottan prima kályhaszén.
„Univer" brikett 5200 cal. . . . 4.40
Áraink házhoz szállitva 5 q vételnél értendők.
Nagyobb vételnél megfelelő engedmény.
Prohászka és Társa
Bethlen u. 44. Telefon 11—61.

A miniszterelnök az egyetem központi épületénél.

Az ebéd

Az Arany Bika összes éttermeiben teritettek fel közebédre. **Több mint hatszázan gyültek össze a banketten**, amely rendkivül kedves jelenettel kezdődött. Báró **Apor** Antal, nagyon bájos kicsi fiucska **pompás fehér diszmagyar ruhában hatalmas kulacsot adott át Gömbös Gyula miniszterelnöknek, miután talpraesetten verset is adott elő. Nagy sikere volt.**

Az Arany Bika pincérei boszorkányos gyorsasággal hordták körül a párolgó és édes magyar paprikától pirosló remekbe készült izes **gulyás levest**, amelyből sokan kétszer is kértek, annyira izlett. Ugyanilyen sors érte különben az **egyszerü ebéd második és utolsó fogását, a sonkáskockát**, amelyből — Csáky főszakács dicséretére legyen mondva — a vendégek nem győztek eleget enni. Az egyszerü menüvel igazán brillirozott az Arany Bika, aki bebizonyitotta, hogy kétfogásos ebédből is lehet olcsón elsőrangut nyujtani.

AZ ELSŐ POHÁRKÖSZÖNTŐ

Báró Vay László főispán mondotta el az első pohárköszöntőt, Horthy Miklós kormányzóra. Nemes veretü szavakban, értékes gondolatokkal emlékezett meg a magyar államfőről, akinek életére, a haza jövőjére és boldogulására Isten áldását kérte. Szavait a közönség állva hallgatta végig és melegen ünnepelte a kormányzót.

Baltazár püspök pohárköszöntője

Mély csöndben mondotta el dr **Baltazár** Dezső püspök felköszöntőjét:

— A miniszterelnök ur őnagyméltósága a nemzeti egység pártjának zászlóbontójaként, a párt megalakitása céljából szerencséltette magas látogatásával városunkat, — monddotta a püspök. — A célja kifejezetten politikai cél. A nemzeti egység olyan felségesen magas és mély fogalom, olyan tündöklő cél, olyan élet-halál kérdés, olyan szent elkötelezés és hitvallássá tökéletesedett eszmény, hogy szinte szeretné az ember **templomi szentség érintetlenségével kiemelni a politika nem mindig kiméletes és nem mindig feltétlenül tiszta és nem mindig feltétlenül megbizható légköréből. A politikában sok igazság tört már össze és sok eszmény lett megesufolva.** Közeli és távoli mult szomoru példái tanuskodnak afelől.

— Én nekem régóta van szerencsém ismerni Magyarország nagy miniszterelnökének, Gömbös Gyulának szellem-erkölcsi tartalmát és összetételét. **Két izben négyszemközti hosszu közelharc tüzkeresztségében ismerhettük meg egymás meggyőződésének aranykészletét.** — Vajha a magyar pénznek olyan teljes és tökéletes fedezete volna anyagi aranyban, mint amilyen komoly, teljes, tökéletes és szent meggyőződésbeli aranyfedezetre támaszkodnak a mi miniszterelnökünknek a kijelentései. (Zajos taps.)

— A nemzeti egység minden mást felülmuló értékü kincsét tiszta, becsületes, hüséges, erős és bátor kezekben látom őnála. A nemzeti egység nem politika őnála, amivel játszani lehet, hanem szentséges hitvallás, amiért érdemes belépni a mágya lángjai közé is. (Zugó taps.)

— Ennek a nemzeti hitvallásnak hivatott papját üdvözlöm és ünneplem őbenne és kérem az Istent, hogy ennek a hitvallásnak szolgálatára tegye őt alkalmatossá és dicsőségére méltóvá. Isten éltesse. (Viharos taps.)

Vásáry polgármester pohárköszöntője

Általános figyelem fordult dr Vásáry István polgármester felé, aki a püspök után szólásra emelkedett. A polgármester arra mutatott rá, hogy ebben a városban és a város határa alatt az egész környéken a magyarságnak egy külön tipusa fejlődött ki. A magyarságnak ebben a részében talán több a függetlenség vágya, talán több a szabadság szeretete és **állitjuk azt, hogy ezt a függetlenséget és szabadságot ennek a városnak és környékének népe sohasem önzően magának, hanem mindig az egész magyar nemzetnek, az összességnek kivánta.** Ez a lelkisége ennek a népnek talán a kurucok és hajduk lelkének örökségeként maradt ránk. Volt idő, amikor ezt a külön lelkiséget **felrótták Debrecennek és felrótták a Tiszántul magyarságának.** De ma hisszük és valljuk, hogy nem azt az időt éljük már, hanem azt az időt, amikor **ezt a lelkiséget minden magyarnak át kell vennie a Tiszántul népétől.** Ez a lelkiség az az alap, amelyre kell épiteni.

— A nemzeti élet-program képviselőjeként üdvözlöm Debrecen város közönsége képviseletében **Gömbös** Gyula miniszterelnök ur őnagyméltóságát és képviselőnket, **Bethlen István grófot (viharos taps, lelkes éljenzés), akik éppen Debrecenben együttes megjelenésében nem**

muló jelenséget látok, hanem a nemzet jobb jövőjéért folytatott vállvetett munkának a zálogát. Ennek a vállvetett munkának a sikerére és a munkához az ő egészségükre és életükre ürítem poharamat. (Zajos taps, éljenzés.)

EGY MUNKÁSEMBER BESZÉDE

Vitéz Molnár Lajos lépett ezután a miniszterelnök elé s a többek között ezeket mondta:

— Mint egyszerű munkásember munkástársaim nevében arra kérem a Mindenhatót, hogy adjon Nagyméltóságodnak erőt, egészséget, bátorságot és kitartást, hogy nagy és szent munkáját sikerrel befejezhesse.

Az egyszerű, de szívből jövő szavak viharos tetszést váltottak ki.

Gömbös válasza Baltazár püspöknek és a munkásnak

Eljő az idő, mikor a magyar munkás a nemzeti trikolór alá sorakozik.

Gömbös Gyula miniszterelnök mindenekelőtt előtte szóló munkástestvérének válaszolt s ezeket mondotta:

— Amikor kormányra léptem, — felismerve a társadalmi osztályok között szükséges szolidaritás gondolatát és erejét, — testvéri jobbot nyujtottam a szakszervezetekben élő munkásság felé. *Ma is meggyőződésem, hogy az érdekképviseleti rendszer helyes kiépítésével testet öltött ez a gesztusom, s a magyar munkásságot a nemzeti társadalom* egyéb osztályaival harmonikusan *egyesíteni fogom a magyar sorsközösség és a nemzeti öncélúság jegyében.* A magyar munkásságot kisajátították, a benne levő erőt másirányú politikai célok számára használták fel. Ennek egyik oka az, hogy nem gondoskodtunk arról, hogy a magyar munkásságot minden körülmények között, anyagiakban, erkölcsiekben, eszményekben, de főleg a megélhetés szempontjából magunkhoz kovácsoljuk. A tőke és munka közötti harcban igazságszolgáltatásra van szükség, mert a nemzeti öncélúság jegyében nem teszünk különbséget társadalmi osztályok között, hanem egyformán testvérünknek tekintünk mindenkit, meggyőződésem, *eljő az idő, amikor a magyar munkás a nemzeti trikolór alá sorakozik.*

Köszönöm Nagyméltóságodnak a személyemet köszöntő szavait, — fordult ezután a miniszterelnök Baltazár püspök felé. A mi ismeretségünk nem a miniszterelnök és a debreceni ref. püspök ismeretsége. Én már akkor, amikor ismeretségünk kezdődött, munkálkodtam a nemzeti egység gondolatán s kerestem azokat a magyar értékeket, akiknek rendszerbe foglalásától függ nézetem szerint a nemzet jövője. *Harcos módra közelharcot vívtunk, s ha ennek a harcnak az volt a következménye, hogy Nagyméltóságod elismeréssel nyilatkozik s megadja személyemnek a politikai értékfedezetet, nyugodt lelkiismerettel megyek tovább a megkezdett úton.* Lehetnek köztünk különbségek a felfogás tekintetében, de nem lehet különbség egy nemzeti életet élő és történelmet formáló nemzet célkitűzésében.

Köszönöm a polgármester úr felszólalását, amelyben helyesen mutatott rá ennek a városnak országos értékére. Nem véletlen az, hogy van Debrecen, hanem talán predesztináció. Nem véletlen az, hogy Debrecen erős bástyája a függetlenségi eszmének, s hogy amikor én nemzeti öncélúságot és nemzeti egységet jövök hirdetni Debrecenbe, az visszhangra talál, hiszen egész életemben a függetlenségi eszmének voltam harcosa. Ennek is megvan az indokolása.

— Elgondolásom szerint, de a történelem tanusága szerint is igazi életet csak független ember tud élni s ezért nemcsak elméleti, de gyakorlati elgondolásom az is, hogy a munkásosztály tagjait nagyobb számban polgárrá kell emelni. Kis házakban megelégedett existenciát, ez az én szociálpolitikám.

— Az az érzésem, fejezte be beszédét a miniszterelnök, hogy **amikor elhagyom Debrecen kapuját, barátokat, sőt szövetségeseket hagyok itt,** akik a kicsinyes mindennapi életen felül, velem együtt az alföldi magyarhoz méltó perspektivával látják a nemzet jövőjét. (Nagy éljenzés.)

DR TÓTH LAJOS BETHLENT KÖSZÖNTI

A Nemzeti Egység Pártja üdvözletét dr Tóth Lajos felsőházi tag tolmácsolta a miniszterelnök előtt.

— Bethlen István gróf érdemeiről nem szabad megfeledkeznünk nekünk debrecenieknek, de egyetlen magyar embernek sem. Bethlen István ugyanazokat az elveket vallotta 1932 augusztusában, amiket ma itt mondott. Bizonyságot tett arról, hogy nemes és önzetlen lélek. Gróf Bethlen Istvánra üritem poharamat. (Lelkes ováció, taps.)

Bethlen szellemes pohárköszöntője a két kulacsról és Debrecen felkarolásáról

Szünni nem akaró, meg-megujuló viharos taps fogadja gróf Bethlen Istvánt, amint szólásra emelkedik. Beszédét percekig nem tudja megkezdeni a dörgő tapstól és éljenzés zajától. Amikor végre az ováció halkul, belekezd beszédébe. Szava csendes, lágy, ennek ellenére a terem minden részében nagyszerűen hallik. Teljes csend támadt. Bethlen István beszéde olyan volt az eddigi komolyhangu felköszöntők után, mint az üdítő, izes gyümölcs. A hangulat szavainak hatása alatt egyszerre megváltozott, kellemes, könnyed légkör lett uralkodóvá. Bethlen István hatalmas nagy szelleme szétáradt a teremben, szellemessége pedig felfrissitette a hallgatóságát.

— Azt mondtam délelőtt — kezdte beszédét, — hogy nekem a konferanszié a szerepem, aki bevezet egy vendéget. Az én beosztásom az, hogy a sok nehéz, komoly hang után a humor hangján szóljak, az előételnek izét adjam, amelynek legfőbb erénye az, hogy ne legyen túl hosszú.

— A mostani hivatásom az, hogy desszert szerepét töltsem be, melynek az a feladata, hogy ne legyen túlhosszú, és ne nyomja meg a magyar ember amúgy is túlterhelt nyomrát s adjon egy bizonyos paprikás izt.

— Egy közmondás azt tartja, hogy *senki sem szereti a saját utódját.* (Viharos derültség.) Ebben a közmondásban van valami igazság. *Majd Gömbös Gyula is rá fog jönni erre* (Zajos taps, tetszés.) mert természetes, hogy az utódban a elmulás, a halál gondolatával, ebben az esetben a politikai elmulás és halál gondolatával találkozunk.

— *Én sokat töprengtem, hogy szeressem-e Gömbös Gyulát, vagy nem.* (Viharos derültség, taps.) — Ezt a kérdést Debrecen város egységes pártja fényesen oldotta meg. Az egységespárt küldöttsége, illetve legifjabb tagja, akit ma üdvözölni szerencsém volt, egy hatalmas nagy kulacsot adott át a miniszterelnök úrnak, és én belelátva a titokba, értesültem arról, hogy előzetesen meglehetős nagy problémát képezett az, hogy vajjon *adjanak-e Bethlen Istvánnak is egy kulacsot,* (Óriási derültség.) és a párt igen jól odotta meg ezt a problémát. Mert meggondolták, hogyha két kulacsot adnak (Fokozódó derültség.) nagyon közelfekvő az a gondolat, azt fogják mondani, hogy ez a kétkulacsos párt. (Viharos taps.) Megoldották a kérdést ugy, hogy adtak Gömbösnek egy nagy kulacsot, bízva abban, hogy *abból a kulacsból majd a nemzet javára gróf Bethlen István is fog meríteni.* (Viharos taps.) és hogy az a kulacs, mely a legfinomabb nedüjét tartalmazza a magyar hegynek, az nemcsak a magyar miniszterelnök számára, hanem minden magyar embernek termett. (Zajos taps, éljenzés.)

— Én ebből azt a tanulságot meritem, hogy mi igenis Gömbös Gyulában olyan miniszterelnököt kaptunk, aki a maga szellemének, akaraterejének minden gyümölcsét megosztja a nemzet minden tagjával, elsősorban azokkal, akik a nemzet számára érdemeket szereztek. (Ugy van, éljenzés.) Én ennek folytán szeretvén Gömbös Gyulát, **kérem, hogy ő viszont szeresse Debrecent.** (Helyeslés, éljenzés, taps.)

— Annak idején, amikor én miniszterelnök voltam, az elhunyt nagy kultuszminiszternek, gróf Klebelsberg Kunónak a jelenlétében tartott minisztertanácson nagy tanácskozást folytattam a magyar egyetem érdekében és abban állapodtunk meg, hogy Klebelsberg kultuszminiszter a szegedi egyetem és Szeged város fejlesztésével, **én azonban mint miniszterelnök, a debreceni egyetem és Debrecen város fejlesztésével foglalkozom.** (Viharos taps, éljenzés.)

— Szeged város elárvult. Az a férfiu, akit életében annyit szidtak, aki a népszerütlenség nyilainak volt kitéve, de akit ma a halotti porából sokan szeretnének feltámasztani (ugy van, ugy van) elhunyt és árván maradt Szeged. De én ugy érzem, hogy az én távozásommal Debrecen nem marad árva, mert itt a miniszterelnök ur, aki az ő lelkében ugyanazoknak a történelmi gondolatoknak, ugyanazoknak a tradicióknak és aspirációknak a kifejezője, amelyeknek Debrecen egy évezreden keresztül az ő szabadságszeretetével, fajszeretetével, függetlenségi törekvéseivel mindig szószólója és első harcosa volt.

— Én meg vagyok győződve róla, hogy Gömbös Gyula, mint magyar miniszterelnök Debrecennel szemben épp ugy tudni fogja a kötelességét, mintahogy tudta Bethlen István. (Taps.) Én azzal a szeretetteljes kéréssel fordulok hozzá Debrecen városa, Debrecen közönsége nevében, hogy karolja fel ennek a nagy alföldi városnak érdekeit, mert hiszen a mai nehéz időkben is hull az állam teritett asztaláról egy-egy morzsa egy-egy vidéki város számára. (Viharos taps.) Kérem, hogy ugynazzal a szertettel kezelje ezt a derék becsületes magyar népet, mint amilyen szeretettel én mellette ki fogok tartani. Poharam üritem Debrecen városára és annak becsületes magyar közönségére. (Szünni nem akaró viharos taps, ováció.)

FABINYI TIHAMÉR KERESKEDELMI MINISZTER FELSZÓLALÁSA

A lenyügöző hatásu pohárköszöntő után Fabinyi Tihamér kereskedelmi miniszter szólalt fel. Mint kijelentette, Bethlen István beszédének a hatása alatt áll és éppen ezért a desserthez a gyümölcsöt kivánja nyujtani.

Szellemes beszédében a város történelmével foglalkozott:

—A mi elhatározott szándékunk, — mondotta, — hogy véget vetünk a gazdasági életünk dermedtségének, mely nem egyéb mint trombózis. Ennek gyógyitó módja pedig az, hogy az egészséges vérkeringés kilöki ezt a megakadt vércsomót az erekből és akkor megindul a gazdasági élet. Ennek a hajduvárosnak és környékének polgárságában ugy látom, meg van az élniakarás. Ez záloga egy biztosabb jövőnek. Nem akarunk meghalni, hanem élni akarunk és itt fogjuk átélni a következő ezerévet is. (Zajos taps.)

Kállay Miklós földmüvelésügyi miniszter:

Debrecent az olasz határra tettük, a debreceni egyetemet mezőgazdasági fakultással bővitjük

A debreceni pontok.

Azután **Kállay Miklós** földmüvelésügyi miniszter mondott szenzációs beszédet.

— A Tiszántulon, az én szükebb hazámban — mondotta — üdvözlöm Gömbös Gyulát, mint munkását a magyar gondolatnak, aki már a harctéren csak a magyar paraszt vitézségére épitett. Kilencvenöt ponttal jött ide, de bejelenthetem, hogy debreceni pontokkal megyünk el innen.

— A debreceni pont az, hogy más érdek ebben az országban nincs, csak egyetemes érdek. A magyar föld, a magyar gazda érdeke. Ezen az alapon épül fel minden más érdek.

— Egy sofort debreceni programpontot is bejelenthetek. (Halljuk, halljuk.) A miniszterelnök ur óhajának megfelelően megegyeztem a kultuszminiszter urral abban a tekintetben, hogy a debreceni egyetem együtt a pallagi akadémiával a következő tanévben már a mezőgazdasági szakoktatás egyetemi tanévét nyitja meg. (Taps.) Összefogása ez a tudománynak és a földnek. Helyes, hogy tudósokat neveljünk ennek a földnek.

— A rossz állatkivitel tekintetében a mult héten olyan intézkedéseket léptettünk életbe, hogy a szarvasmarhakivitel az ország bármely feladó állomásáról ugyanazokat a vasuti fuvartételeket fizeti, illetőleg ezt az összeget az utolsó fillérig a gazdáknak visszatéritik. (Zajos tetszés, taps.) Debrecent tehát az olasz határra tettük, anélkül, hogy az odaszállitandó állatot egyetlen egy fillérrel is terhelnénk.

— Holnap lesz a tárgyalás Pozsgában a tiszántuli kompenzációról. Egészen természetesnek találjuk, hogy a kiviteli államok felé, amelyek felé a kivitel irányul, külön lehetőségeket kell biztositani. Azzal a javaslattal éltem a cseh kormányhoz, hogy ennek a vidéknek tüzifaszükségletét egyenlitsük ki kompenzációs alapon. Egyelőre két és félmilliő pengős állat- és magkivitelről van szó. (Zajos taps.) Ez az árak jobb érvényesülését és azt jelenti, hogy vevők fognak megjelenni ezen a piacon.

— Ezek azok a debreceni pontok. A kiviteli lehetőségeket általában a ter-

melés szerint építjük ki. Érintkezésbe léptem a kereskedelmi miniszter urral, hogy a legjobban prosperáló állatnak, a mangalicának biztosítsuk azokat a fuvarlehetőségeket, melyek szükségesek, hogy a nyugati piacokat elérhessék. (Éljenzés, taps.)

AUTÓKÖRUT A VÁROSBAN.

Ebéd után a miniszterelnök visszatért a megyeházára, majd a főispán és dr. Vásáry István polgármester társaságában autókörutat tett a városban. Elautózott a Déri-muzeum előtt, majd a központi egyetem diszudvarát tekintette meg.

Autón elmentek a Tisza István-szoborig, ott visszafordultak és a korcsolyapályát, a stadiont, majd a krematóriumot nézték meg, természetesen az idő rövidsége miatt már csak az autóból.

Majd visszatértek a Bikába, ahonnan negyed öt órakor indultak Hajdúböszörménybe és este 8 óra után érkeztek vissza.

VACSORA DR. BALTAZÁR DEZSŐ PÜSPÖKNÉL.

Este dr. Baltazár Dezső vendégszerető házában vacsorára jöttek össze a miniszterelnök és a vendégek.

Ott voltak a vendéglátó püspök családján kívül Gömbös Gyula miniszterelnök, gróf Bethlen István, Fabinyi Tihamér, Darányi Kálmán, Sztranyavszky Sándor, dr Antal István, báró Urbán Gáspár, báró Vay László főispán, dr. Vásárv István polgármester, Ruffy Varga Kálmán, dr. Benedek László, Ságv Lajos, dr. Pásint Ödön és Futó András.

Az előkelő társaság éjfélig a legkellemesebb hangulatban töltötte az estét.

GÖMBÖS MINISZTERELNÖK BUCSUZÁSKOR SZEMÉLYESEN TÜZTE FEL A MEGJELENTEKNEK AZ EGYSÉGJELVÉNYT

Gömbös Gyula miniszterelnök hétfőn a nyíregyházi út után délután néhány percre ismét Debrecen vendége volt. A miniszterelnök és kísérete ugyanis fél öt után érkezett meg Nyíregyháza felől a debreceni pályaudvarra. A fogadására kivonult a Nemzeti Egység Pártjának debreceni vezető férfiai és a gazdák népes küldöttsége. A város képviseletében dr. Vásáry István polgármester jelent meg, ott volt továbbá Demény Géza vegyesdandárparancsnok, továbbá a rendőrség részéről Ságy rendőrfőtanácsos, dr. Tóth Gyula rendőrkapitány és vitéz Boskó József rendőrfelügyelő.

Mikor a vonat berobogott az állomásra, az I. osztályu váróteremből kivonultak a küldöttségek a pályaudvarra. Az egyik külön Pullmann-kocsi ablakában azonnal feltünt Gömbös Gyula miniszterelnök jellegzetes profilja, aki mellett Kállay Miklós földmüvelésügyi miniszter ült.

A miniszterelnök azonnal felvette a kabátját és leszállt a kocsiból a kivonuló küldöttséghez, amelynek tagjai lelkes éljenzéssel fogadták. Gömbös Gyula egymásután fogott kezett a megjelent urakkal és szives szavakkal köszönte meg a fogadtatást. Közben dr. Harsányi Gusztáv ny. kuriai biró átnyujtotta neki »Töredékek egy magyar református lelkész hányatott életéből« cimü munkáját, amelyben atyjának, Harsányi Sámuelnek, az első magyar ref. tábori lelkésznek a történetét irta meg. Gömbös miniszterelnök melegen megrázta az öreg úr kezét, majd a megjelent előkelőségek mellére sajátkezüleg tüzte fel a Nemzeti Egység Pártjának díszes jelvényét. Igy dr. Szentpéteri Kun Béla, dr. Tóth Lajos és dr. Rugonfalvy Kiss István egyetemi professzorok, Sesztina Jenő felsőházi tag, dr. Nyiri Ernő, dr. Gergely Jenő, dr. Budaházy Bruckner Ernő kormányfőtanácsosok, Balás Károly MÁV üzletigazgató, Suhajda János, Fégyházy János, Balogh István, Dávidházy Kálmán, vitéz Molnár Lajos és számos tekintélyes civisgazda kapott jelvényt.

Gömbös miniszterelnökkel érkezett Debrecenbe báró Vay László főispán, aki itt leszállott, míg dr. Vásáry István polgármester felutazott Budapestre. A miniszterelnök vonata 4 percnyi késéssel robogott ki a debreceni pályaudvarról a megjelentek dörgő éljenzése közepette.

Gömbös miniszterelnök fogadja a gazdaküldöttséget.

Félezer tiszántuli gazda a miniszterelnöknél

Gömbös a gazdabajokról -- »Én sem kartellnek, sem pénzintézetnek exponense nem vagyok«

Gömbös Gyula miniszterelnök zászlóbontó nagygyülése a Tiszántul helyzetéhez méltó módon félezer főnyi gazdaküldöttség fogadásával kezdődött a megyeházán.

A küldöttségjárást megelőzően a debreceni gazdák gyülést tartottak, amelyen megállapodtak a végleges előterjesztésben. A gazdák egyhangulag elfogadták dr. Baltazár Dezső püspök által előterjesztett „tiszántuli gazdaprogramot", amelyet hat pontban foglaltak össze. Ez a hat pont a következőket tartalmazza :

1. **A gazdák helyzete az alacsony termény- és állatárak, a magas adók és** kamatok miatt türhetetlen és tarthatatlan. A helyzetet természeti csapások sulyosbították. A bérlők és mezőgazdasági munkások sorsa a gazdákéval azonos.

2. A mezőgazdaságban munkaadó és munkás között nincsen különbség. Mindkettőnek ugyanaz a foglalkozása és ugyanazon feltételektől függ a jóléte. Együtt dolgoznak, együtt küzdenek, együtt szenvednek, élnek és halnak. Együtt kívánják a haza javát szolgálni és a maguk javának az utját egyengetni.

3. **Nincs értelme háborúból származó magyar adósságok fizetésének**, mert a hatalmak bőven és kegyetlenül kárpótolták magukat Magyarország kétharmadának elvételével és az ország megmaradt részének kiraboltatásával. **Nincs értelme egyéb külföldi adósságok fizetésének sem mindaddig, míg a magyar termelvényeket a követelt kamatok magasságának megfelelő áron a külföld át nem veszi.** Aranyat nem fizethetünk, mert az aranybányáinkat elvették tőlünk.

4. **Belső adósságok mértéke összhangba hozandó a föld mai értékével : a kamat pedig a föld mai jövedelmezőségével.**

5. Az orvoslás késedelmében az állami és társadalmi rend felbomlásának a veszedelme rejlik, amely veszedelem elsősorban a földet s annak birtokosait és müvelőit sujtaná.

6. Minden más törvényhozási tevékenység csak időveszteget és mindaddig, míg a mezőgazdaság helyzete orvosolva nem lesz ; mert **addig nem lesz fizetőképesség se iparra, se kereskedelemre, se kamatra, se adóra.**

A gazdákat a miniszterelnök a főispáni hivatalban fogadta. A titkári és előszobát, valamint a folyosót teljesen megtöltötték a küldöttség tagjai.

A küldöttség szónoka dr. **Baltazár Dezső** püspök volt, aki megindokolta idejövetelük célját.

BALTAZÁR PÜSPÖK MEGRÁZÓ EREJÜ BESZÉDE.

Dr. Baltazár Dezső püspök rendkivül mélyhatásu beszéde egyike volt eddig elmondott beszédei közül a legszebbeknek. Ez a beszéd a föld, különösképpen a mai magyar föld fájdalmakkal tele himnusza volt. Ezeket mondta a püspök a többek között :

— A föld gyermekei, a magyar föld gyermekei vagyunk, akik nagyon ragaszkodunk a földünkhöz, mert földédesanyánknak, hazánk testének, lelkének egy-egy darabja mienk. Szinte pogányos bálványozással isteni fenséget tulajdonítunk az erőinek és szépségének.

— Rajta munkálkodva nem tördeljük órák kerekei közé az időt, hanem egy fertáj év alatt egy nyolcórai munkanapos esztendőt le tudunk dolgozni. Mert nemcsak a földet szeretjük, hanem a munkát is. Hiszen földédesanyánk iránt a munka a szent gyermeki tartozásunk.

— A mi világunkban a munkaadó és munkás közt nincsen különbség. Egy család kötelékében vagyunk közös sorssal, testvéri szeretettel, együttdolgozással, földédesanyánk együttes imádatával. **Most mindent hiábavalónak kezdünk látni.** A halál szellője dermeszt a halántékunk körül. Azt látjuk, hogy hiábavaló a verejtékünk. Azt látjuk, hogy megcsufolt ára van az erőfeszítésünknek és mindennek, amit a föld és az ember együtt teremt. Azt látjuk, hogy hiába minden gondunk, fáradságunk, számításunk, tervünk, nélkülözésünk, becsületünk és imádságunk, mert **a földi világ kettős rideg hatalma : az adó és kamat többet követel tőlünk, mint amennyit munkánk jutalmául a föld adni tud.** Elperlődik tőlünk nemcsak az a föld, amit szereztünk, hanem amit örököltünk is. Nemsokára oda jutunk, hogy az anyánk sirjánál egyéb földünk nem marad. Fujja meg Nagyméltóságod a megujhodás nagy idejének kürtjét, hogy **végre dőljön le a korhadt gazdasági és pénzügyi elméletek, rendszerek, gyakorlatok rabszolgatartó, barbár Jerikója és jöjjön az élet, a föld és a munka jogának értékének, megbecsülésének feltámadásával ; mert csak ebben a feltámadásban találhatja meg az ipar és kereskedelem a maga virágzó életének feltételeit** és a pénz is a maga okos, becsületes számítását, amit senkisem panaszol fel, sőt mindenki szívesen megad neki. De a földnek és munkának elébbvalóságot követelünk. Tiszteletünk bemutatása mellett cselekedetét kérjük Nagyméltóságodnak. Életére áldást mondunk. (Viharos taps, éljenzés.)

Gömbös miniszterelnök nagy figyelem közben válaszolt :

— Kegyelmes uram ! Igen tisztelt gazdatársaim ! Az politikai felfogásom az, *hogy a földmivelő nép egzisztenciáján keresztül áll vagy bukik ez a nemzet gazdaságilag és politikailag egyaránt.* Ez a kormány, amelynek az élén állok, bár egyetemes nemzeti érdekeket van hivatva képviselni, — és ez áll gazdaságpolitikai kérdésekben is, — mégis azt hangsulyoztam és itt is hangsulyozom, hogy *amikor majd ütköznek az érdekek, akkor a gazdatársadalom felé fog hajolni a mi szivünk és felfogásunk.* (Zajos helyeslés és taps.)

— Önök uraim, akik gondolkozó emberek, nagyon jól tudják, hogy itt Debrecenben is és másutt is nem egy

és nem két oka van a gazdasági válságnak. Önöknél speciálisan, ahogy én tudom, *elemi csapások fokozták a gazdasági válságot*, (úgy van), és belső gazdasági helyzet nehézségeit, épen azért *a kormány kötelessége — itt mondom, — hogy az önök érdekeit speciálisan felkarolja.* (Éljenzés.)

— Az adózás, az árverések terén mutatkozó bajok orvoslása végett egy bizottságot küldünk Debrecenbe, hogy a helyszinen is tanulmányozza a kérdést.

— Vannak azután olyan helyzetek egyes gazdáknál, amelyek spekulativ jellegüek. (Nagy zaj.) Értem ezalatt azt, hogy miután a magyar állandóan vágyik a föld után, előfordulhatott itt is, — mert másutt előfordult, — hogy *nagyon drágán vették meg a földet a gazdák, bizva abban a gazdasági konjunkturában, amelyben évek előtt voltunk, a harminc és huszonöt pengős buzában.* És most, hogy a buza ára lement, nagy nehézségekkel küzdenek a visszafizetések terén. Megállapítható, hogy emberek, akik a családjuk jövőjéről akarnak gondoskodni és épen a magyar ember, akármilyen állásban legyen, — én is olyan vagyok, mint önök, amikor földről van szó, én is nem anyagnak, hanem lélekkel biró valaminek tekintem, — vágyik a föld után és akkor könnyelmüen elhatározza magát a vételre, anélkül, hogy a fizetésre a garancia meglenne. Ilyen esetek is bizonyára lehetnek itt, akik ezer vagy kétezer pengőért megvették a föld holdját. Az a kérdés most már, elejtsük-e ezeket, vagy segítsünk rajtuk. (Zajos közbekiáltások: Segíteni kell!)

— Most a helyzet az, hogy egyetemes nemzeti érdek minél több kisekzisztenciának az alátámasztása. Egyetemes nemzeti érdek a falu és a tanya népének alátámasztása, gazdaságilag, mert ez az a sok-sok fillér, amelyre a nemzet rá nehezedik és amelyen a nemzet élete biztosítva van.

— Megigérhetem, hogy annak oka és módja szerint rendelkezésre állok, hogy valahogy segítsek. Egyet kérek ellenszolgáltatásul: *teljes higgadtsággal és Istenbe vetett hittel nézzenek sorsuk elé. Ne vesztsék el a fejüket, ne az álpróféták után menjenek, hanem a józan magyar férfiakat kövessék, akikről megvannak győződve, hogy szeretettel éreznek a magyar nép iránt. Nem akik délibábot festenek a magyar égre és azt mondják, hogy máról-holnapra hoznak megoldást, az igaz emberek.* Ilyen nincs. Józan hidegséggel lépésről-lépésre lehet csak előre menni. A fontos az, hogy az állam körülbástyázza a kisemberek érdekeit és megvédelmezze őket azokkal szemben, akik a magyar nyomoruságnak most vámszedői akarnak lenni. (Közbeszólások: De addig kicsuszik a föld a lábunk alól! A végrehajtásokat be kell szüntetni.)

VÁSÁRY JÓZSEF ÁTADJA A GAZDÁK PANASZOS MEMORANDUMÁT.

Ezután Vásáry József, a Mezőgazdasági Kamara alelnöke a Kamara megbizásából üdvözölte a miniszterelnököt, majd többek közt ezeket mondta:

— A kartellek szipolyozó uralma mindent elvesz még ma is. A pengő állandó értéke csak a föld emberétől kíván mérhetetlen áldozatokat. Ezeknek a kérdéseknek kedvező megoldásán dől el a magyar föld sorsa. A háboru után a magyar föld átmenetileg megszabadult terheitől, de később az oláh megszállás és a Tiszántul kirablása, az arany mérhetetlen megdrágulása megsemmisüléssel fenyegette a mezőgazdaságot. A gazdák ezrei tönkre vannak menve. (Ugy van!) Százával vannak gazdák Debrecenben, akik részben a gazdaságukban a hiányok pótlására, másfelől, hogy adófizetési kötelezettségüknek eleget tegyenek, a bankokból kölcsönöket vettek fel és azon módon vitték a pénzt a haza oltárára. Tiltakoznak az ellen, hogy a gazda tőke ellenes. Sohasem volt az. A gazda ma már a családja számára sem tudja a mindennapit biztosítani, ugyanakkor az ipari nagytőke megsokszorozta önmagát és még most is ezt cselekszi. A terhet, amely túlságosan sujtja a magyar népet, le kell venni a válláról és igazságosan, a teherbiró képességhez megfelelően kell elosztani.

GÖMBÖS MINISZTERELNÖK ÁTVESZI A GAZDAMEMORANDUMOT.

Gömbös Gyula miniszterelnök röviden válaszolt Vásáry József sulyos panaszokal teli beszédére:

— A memorandumot átvettem — mondotta. — Átadom a földmivelésügyi miniszter úrnak. Nem fogok három beszédet mondani — tette hozzá mosolyogva, — csak a püspök úr és a főispán úr intenciójára fogadtam önöket külön, biztosítva ezáltal önöket arról, hogy szívesen állok rendelkezésére a magyar gazdatársadalomnak. Mint *magyar testvér a magyar testvér ügyét magaménak tartom. Azonban figyelmeztetem önöket, hogy nem egészen úgy van minden, ahogy gondolják. Én se kartellnek, se pénzintézetnek nem vagyok exponense, semmiféle nexusom nincs velük. A harmonikus megoldásnak vagyok a hive, ezt keresem.* A harmonikus megoldást pedig úgy kell keresni, hogy az ország belső és külső érdekeinek egyformán megfeleljen.

Gömbös figyelmeztetése az ifjusághoz

Az állásnélküli diplomások küldöttsége.

A miniszterelnök ezután az állásnélküli ifjuság küldöttségét fogadta, melyet Stepper Károly vezetett. Felolvasta az állásnélküli ifjuság memorandumát, kijelentette, hogy ez az egész magyar ifjuság kivánsága és kérte a miniszterelnököt, hogy majd a nagygyülésen adja meg a választ a kivánságaikra.

Gömbös Gyula miniszterelnök azonban kijelentette, hogy a programját ő maga csinálja és ezért azonnal válaszol is.

— Az ifjuság problémájának megoldása minden kormánynak nagy gondja. **A magyar intelligencia Csonka-Magyarországhoz viszonyítva óriási dimenziókat öltött, itt kezdődik a probléma,** másrészt pedig az öregeknek a családjaik érdekében fel kellett állni a gátra, tehát elvették az ifjuságtól bizonyos fokig a kenyeret.

— Két szempont van a megoldás tekintetében, az egyik az állam keretén belül az ifjuság elhelyezése, a másik a magánéletbe való elhelyezkedése.

— Az állam keretén belül való elhelyezkedésre a nyugdijtörvény fog alkalmat adni, hogy megnyiljanak a kapuk, amely törvény készen van, egy hónapon belül a Ház elé terjesztjük. Ennek egy pontja az álláshalmozásról is szól. **Nehogy azt higyje, hogy közhivatalból**

— Előre figyelmeztetem az ifjuságot, óriási jövedelmet lehet huzni. Magyarországon a közalkalmazottaknak kilenceven százaléka igen kis fizetéssel rendelkezik és azt hiszem, hogy csak 51 állás van az országban, amely ezer pengőt meghaladó fizetéssel bir. Ezen a téren tehát nincs óriási lehetőség. Az álláshalmozásra vonatkozó törvény biztosítja, hogy az országon belül **egy ember két helyről fizetést ne kaphasson.** De ezeknek a száma sem nagy és rendesen bizonyos munkateljesítménnyel van kapcsolatban. Mindenesetre gondoskodni kivánok ezeknek a problémáknak megoldásáról.

— A magánéletben az álláshalmozást nem tudjuk tempirozni. Mindennek dacára felszólítottuk már és van is konkrét kihatása, felszólítottuk a magángazdaságok vezetőit, hogy biztosítsák a fiatalság megélhetését. Ezeket a kérdéseket mi rendszeresen akarjuk elintézni.

— Nagy csodálkozással látom — folytatta ezután Gömbös miniszterelnök —, hogy **a Keresztény Nemzeti Liga ifjusága külön szervezkedik, amikor csak a napokban járt nálam Illés József egyetemi tanár az ifjuság küldöttségével, akik magukat egyedül hivatottnak tekintik arra, hogy Pesten ezt a gondolatmenetet képviseljék.** Hogy mennyire fontosnak tartom ezt, bizonyítja az, hogy hozzájárultam, hogy Illés professzort meghivjuk a jövő héten tanácskozásra az általa beadott memorandum alapján megtárgyaljuk a kérdést és már is előkészületeket tettünk, hogy az állami és magángazdasági téren lássuk, mit lehet csinálni.

— Valamennyien át vagyunk hatva annak erejétől, hogy az ifjuság elhelyezéséről gondoskodnunk kell. Az a fő, hogy ne kótyagos fejjel, hanem reálisan járja az ifjuság az élet utját. Keresztény szeretettel pártolom az ifjuság ügyét, de **fegyelmezettséget kérek** tőlük.

Dr Fabinyi Tihamér kereskedelmi miniszter a gazdasági élet problémáiról

Átnyujtották a miniszternek a debreceni Kamara memorandumát.

Dr. *Fabinyi* Tihamér kereskedelmi miniszter, aki Gömbös miniszterelnökkel együtt utazott Debrecenbe, vasárnap délelőtt féltiz órakor a kereskedelmi és iparkamarát látogatta meg, ahol Sesztina Jenő elnök üdvözölte. A kamara hivatali helyiségeinek megtekintése után, a kereskedelmi miniszter a kamara közgyülési termébe ment, ahol teljes számban összegyültek a kamara beltagjai és levelező tagjai, valamint a debreceni kereskedelmi és ipari érdekképviseletek kiküldöttei. A közgyülési teremben levő kereskedelmi minisztert rendüívül melegen, lelkes éljenzéssel és felállással fogadták az egybegyültek.

Sesztina Jenő, a kamara elnöke üdvözölte a minisztert, akinek, amikor a kereskedelmi és iparkamarának a legégetőbb kívánságokat egybefoglaló memorandumát átnyujtják, tudatában van annak, hogy e bajokat a miniszter, aki maga is üzletember volt, töviről-hegyire ismeri. A memorandumnak az a célja, hogy reáirányítsa a miniszter figyelmét bizonyos speciális tiszántuli problémákra. Ezután dr. Radó Rezső, a kamara főtitkára olvasta fel a kamara memorandumát, amely egybefoglalja a kereskedelem és az ipar kívánságait. A memorandum kéri a többek között, hogy a válság enyhítését célzó kormány intézkedések megtételénél mindig vessék latba azt a szempontot, hogy *a Tiszántul helyzete úgy a sorozatos elemi csapások következtében, mint a Tiszántúlnak a nagy fogyasztóterületekhez való viszonya következtében sokkal arányosabb mint az ország egyéb területének helyzete.* A memorandum a továbbiakban felemeli szavát minden erő szakos pénzügyi akció ellen, sürgeti a közterhek leszállítását, a közüzemek megszüntetését, a kézműves ipar bajainak orvoslását stb.

Dr. *Fabinyi* Tihamér kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy ő tulajdonképpen nem vendégként jött, hanem hazajött. Két nagy dologról van szó, — úgymond — amelyet orvosi hasonlatokkal váltott meg. Az egyik probléma az, hogy a gazdasági élet vére egészséges legyen. Ez a vér, a pénz. A pénz egészsége az államháztartás egyensulyától függ. Azok az intézkedések, amelyek a kiadások lefaragása és bizonyos bevételi ágak fokozása érdekében közelesen napvilágot látnak, ennek az érdekében történnek. Azért apellálnak a nemzet áldozatkészségére, mert megingathatatlan meggyőződésünk, hogy *egészséges pénz nélkül dolgozni nem lehet.* Nagy örömére szolgál, hogy maga a memorandum is felemeli szavát a hamis ideák ellen. A másik probléma az, hogy *a gazdasági élet ma olyan, mint a trombózisos beteg, a vénák eldugultak*, kell tehát, hogy *a gazdasági élet dermedtségét megszüntessék.* Ebben az irányban a közeljövőben elhatározó intézkedések fognak történni. — Bejelentette, hogy a közüzemek ügyében *még ez év juliusáig meg fogja hozni döntését.*

Teljes mértékben elismerte a kereskedelem és ipar panaszának a jogosultságát. Hajlandó arra, hogy *a jogosulatlan iparüzés elleni* hatályosabb küzdelem érdekében teendő intézkedéseket az érdekképviseletekkel megtárgyalja, úgyszintén a kézművesipar sulyos helyzetén segíteni kíván. *A vasuti tarifák mérséklése ügyében* rámutatott arra, hogy a jelenlegi tarifák mérséklése a Máv. helyzetének még katasztrófálisabbá válását idézné elő, amint azt az ittjárt svájci szakértő memoranduma ki is fejti, mert a tarifák csökkentésével nem járna olyan többforgalom, amely a kieső bevételeket pótolni tudná. *A magyar élet érmének egyik oldalán van a mezőgazdaság, a másik oldalán a kereskedelem és az ipar. Az éremnek azonban van egy harmadik oldala is, az érem pereme, amelybe régi jobb időkben a »Viribus unitis« volt bevésve. A válságból a kivezető utat csak egyesült erővel találhatjuk meg és ehhez az egyesült munkához kéri a bizalmat és támogatást!*

A megjelentek pártkülönbség nélkül nagy tetszéssel fogadták a miniszter szavait.

Ezután Sesztina Jenő elnök pár meleg szóval berekesztette az értekezletet, majd bemutata az érdekképviseletek vezetőit, akik közül Vági István ipartestületi elnök a kézművesiparosság rettenetesen nehéz helyzetére hívta fel a miniszter figyelmét. Konstek László, a Kereskedő Társulat alelnöke a fűszer és élelmiszerkereskedelem vasárnapi munkaszünete ügyében adott át kérelmet és kérte a rendelet kiadását, Kardos Gyula a Kereskedő Társulat elnöke a Kereskedő Társulat által fenntartott iskolák ügyében kérte a minisztert, hogy a Társulat küldöttségét fogadja, amit a miniszter meg is igért. Ezután a megjelentek élénk éljenzése közben eltávozott, hogy a zászlóbontó nagygyülésre menjen.

VÉGE AZ UNALMAS LEGÉNYÉLETNEK!

Megtarthatjuk esküvőnket, miután korszerű és jóminőségű bútorainkat meglenő olcsón beszerezhetjük a

Faiparnál

Rákosi Jenő utca 4. szám. (Volt Király utca.)

HAVAS
HARISNYAHAZ

Bádogos-utca 1. Bádogos-utca 1.

TÉLI
VÁSÁRJA
a mai napon megkezdődött!
Kirakatainkat figyelni szíveskedjen!

Csak kiváló minőségek! **Csak szabott készpénzárak!**

Gyönyörű szövésü viskosa selyemharisnya, csekély szépséghibával **1.28**	Estélyre viskosa selyem harisnya, azsur nyillal, csekély szépséghibával **1.48**	Téli bordás női harisnya, teljesen hibátlan **0.70**	Intézeti harisnya, szép, tartós minőség, teljesen hibátlan **0.96**
Férfi hosszú harisnya gyönyörü mintákban, teljesen hibátlan . . . **0.68**	Férfi hosszú harisnya, kiváló minőség, csekély gyári hibával **1.38**	Férfi zokni, gyönyörü mintákban, teljesen hibátlan **0.58**	Férfi zokni, téli, kivül vagy belül bolyhos **0.48**
Télikesztyü női vagy férfi, teljesen hibátlan **0.98**	Pécsi bélelt bőrkesztyü teljesen hibátlan, mérsékelt mennyiség . . . **4.96**	Női mosó bőrkesztyü, csak sárga szinben, teljesen hibátlan **3.66**	Férfi valódi őzbőr kesztyü sárga és szürke szinben **6.90**
Gyapju női sapka legujabb fazonokban . . **0.38**	Női divat gyapjusál, idei ujdonság, különleges szinváltozatban . **0.95**	Női széles cloth harisnyatartó, minden szinben **0.88**	Férfi nyakkendő, tömött, horgolt müselyem ujdonság **0.58**

Kötött női ingbluz, csodás fazonban gyönyörü szinekben **1.96**	Kötött ingbluz, raye csikos ujdonság minden szinben, kiváló minőség **2.90**	Tricotin női ruha, csodás fazonban és szinekben P 9.80-as reklám árunk helyett a vásár tartama alatt csak . **6.90**

Női nadrág, raye, csikos ujdonság csekély gyári hibával **0.98**	Női nadrág Ia. schármőz, csekély gyári hibával **1.78**	Női sváji nadrág, minden nagyságban, jó minőség **1.58**	Női combiné raye, csikos, ujdonság, dúsan csipkézve **1.78**
Női hálóing, viscosa selyem különlegesség, kitünő minőség . . . **5.90**	Fehér férfisál, vagy szines gyapju, csodás minták 0.96 **0.68**	Gyermek zsebkendő, gyönyörü, szines szállel **0.12**	Női zsebkendő, kiváló batiszt, gyönyörü minták **0.36**
Női nansuch combiné, kiváló nansuchból, — gyönyörüen himezve . **1.38**	Férfiing, Ia. fresco, csodás mintákban, teljesen complett . 4.80 **2.90**	Férfi hálóing, kiváló siffonból, — complett nagyság 3.80 **2.50**	Frottir törülköző, szenzációs minőség, minden szinben 1.28 **0.88**
Férfi vagy női svetter, kiváló jó minőség, szép szinekben **4.80**	Gyermek játszó kötény, minden szinben, kiváló minőség . . . **0.78**	Divat szines, csikos női pullower különlegesség **2.90**	Női bolyhos télinadrág, kivül átszőve müselyemmel **1.96**

Téli vásárunk tartama alatt viszonteladókat nem szolgálunk ki. A mennyiség jogát fenntartjuk magunknak.

Postai rendeléseket a vásár tartama alatt nem eszközlünk.

A kormány átszervezését jelentette be Gömbös Nyiregyházán

Az új nyugdijtörvényben biztositva lesz, hogy közpénztárból senki több fizetést ne húzhasson. — Az 1918-as események nem ismétlődhetnek meg. — A titkos választójogról

Nyiregyháza, január 30. Hétfőn zajlott le a Nemzeti Egység pártjának nyiregyházi zászlóbontása. Gömbös miniszterelnök Debrecenből utazott a nyiregyházi gyülésre és ott is nagy beszédet mondott.

— A nemzeti egység politikáját jöttem hirdetni — mondotta a többek között. Ma mindenkinek a pártpolitika fölé kell helyeznie az egyetemes nemzeti érdekeket.

— Titkos választójogot! — szólt közbe valaki.

— Ha a titkos választójog ma már meg is volna, — válaszolta a miniszterelnök, — az nem segítene a mezőgazdaság nehézségein és az adózási bajokon. Kótyagos ember az, aki ettől várja és ebben látja Magyarország jövendő boldogulását. *A titkos választójog híve vagyok, — már többször hangoztattam, — bár nem az úgynevezett általános, egyenlő titkos választójognak. (Helyeslés, taps.)* Ma azonban nem erre, hanem a gazdasági kérdések megoldására kell súlyt helyezni.

— A zavaros fejű emberekkel szemben, akik helytelenül magyarázzák a népnek, hogy mitől várhatja boldogulását, hirdetem, hogy nem akkor boldog a nemzet, ha általános titkos választójoga van, hanem akkor, ha *önérzetes külpolitikai életet él, ha a nemzetek világkonszernjében pozicióját van, ha termelési feleslegeit el tudja helyezni a külföldön (taps), ha belpolitikailag erősebb, ha valláserkölcsi életet él, ha szaporodik, ha megfelelően gazdálkodik s ha mind ezek következtében olcsón tud élni és termelni.* Ez a boldogság s nem az általános egyenlő és titkos választói jog. (Nagy tetszés.)

— A kartelek! — hangzott egy újabb közbeszólás.

A miniszterelnök kifejtette, hogy a kartelkérdésben a lényeg nem a kartel formáján, hanem az árpolitikáján van és a kormány oda akar hatni, hogy a mezőgazdasági és ipari árszínvonal közelebb kerüljön egymáshoz. (Általános helyeslés.)

—Tisztán kell látni a dolgokat — folytatta a miniszterelnök. — 1918 szerencsétlenség lett a nemzetre, mert akkor zavaros fejű emberekre hallgatott. Kijelentem *és ezt vegyék tudomásul az izgatók, hogy amig miniszterelnök vagyok, az 1918-as eseményekhez hasonló dolgok meg nem ismétlődhetnek. (Kitörő taps.)* Bár derüsen mosolyogva járom az országot, *nem fogom elmulasztani a cselekvést, amely pillanatban arra szükség lesz. Ne spekuláljon tehát itt senki politikai besszre, én politikai hosszt akarok.* (Nagy éljenzés.) *Felfelé akarom vinni a nemzetet és rácsapok minden kézre, amely önzőn és lelkiismeretlenül útját állja annak a munkának.* (Nagy taps és éljenzés.)

— Az átszervezés kérdésével kapcsolatban bejelentem, hogy elkészült egy törvényjavaslat, amely *a kormány belső átszervezését javasolja a törvényhozásnak.* Mert, hogy például az export kérdését említsem, lehetetlen az a helyzet, hogy *huszonkétrom fórum van, amely ezen a téren intézkedni hivatott,* holott megtörténhetik, hogy néha pillanatok alatt kell egy-egy fontos exportügyben dönteni és cselekedni.

Gömbös beszédének további folyamán a közönség soraiból közbeszóltak:

— **Revíziót!**

— Reméljük, — válaszolt a közbeszólásra a miniszterelnök — hogy a világ hatalmasai, akik a trianoni békét alkották, **békés eszközökkel velünk együtt és szomszédjainkkal is harmoniában lehetőséget nyujtanak majd a revizióra.**

— Merész dolog a revizióról az álláshalmozások kérdésére átugrani, — folytatta a miniszterelnök — de megteszem, hogy válaszoljak egy közbeszólásra. Az államháztartás keretén belül megvizsgáljuk az álláshalmozások kérdését és megnyugtatom önöket, hogy az **uj nyugdijtörvényben biztositjuk azt, hogy közpénztárból senki több fizetést ne huzhasson.** (Általános helyeslés.)

— Ne engedjék félrevezetni magukat — fejezte be beszédét a miniszterelnök. — Azt a nemzetet, amely sorsában bizik és történelmi multjára büszke, leigázni nem lehet, mert mindig talpraáll és megy előre a történelem utján, hogy biztositsa a szebb és dicsőségesebb jövendőt. (Viharos lelkesedés és taps.)

Gömbös beszéde után a gyülés elhatározta a Nemzeti Egység Pártjának megalakitását.

Gömbös miniszterelnök Hajduböszörményben

Délután négy óra tájban **Gömbös** miniszterelnök, a nemzeti egység pártjának vezetősége, a kiséretében érkezett képviselők és a helybeli hatóságok vezetői autókba ültek és átmentek **Hajduböszörménybe, ahol az egész város fel volt lobogózva a miniszterelnök tiszteletére.** A város képviselőtestülete Gömbös Gyula miniszterelnök érkezése alkalmából diszközgyülést tartott és annak keretében nyujtották át a miniszterelnöknek a diszpolgári oklevelet. Szálkay Antal polgármester a megjelentek lelkes éljenzése közben lendületes beszéd kiséretében üdvözölte a miniszterelnököt,

hangoztatva, hogy Kossuth Lajos és Apponyi Albert gróf utódjaként választotta meg őt diszpolgárává Hajduböszörmény megyei város.

Ujvárosi Lajos körjegyző üdvözlő beszéde után

Gömbös Gyula miniszterelnök szólalt fel. Elmondotta, hogy **többizben repült el már Hajduböszörmény felett repülőgépen és Zeppelinen is s a magasból a város ugy hatott, mint egy kerek sziget.** Kerekdedségében az Önök jellemére emlékeztetett a teljesen kifejlett hajdu karakter. Önök azt szokták magukról mondani, hogy nehezen hajlitják meg derekukat: büszke vagyok rá, hogy rá, hogy ilyen emberek választottak meg polgártársuknak, mert ez azt jelenti, hogy az én derekamat is tartják olyan keménynek, mint az Önökét.

A miniszterelnök beszéde további folyamán hangsulyozta, hogy

az eszményekért nehéz sorsot vállalva is küzdenünk kell.

Többségben kálvinista magyarok vannak itt, akik megértik, ha azt mondom hogy

a gályarabok elszántságával igyekezzenek a magyar gályát a mán átsegiteni

és akkor mint erős, boldog magyar emberek fogunk élni, mert a magyar feltámadás nehéz munkáján Isten áldása lesz. Ezt a munkát elvégezni történelmi elhivatottságunknál, szent kötelességünk.

A miniszterelnök beszédét a megjelentek hosszantartó lelkes tapssal és éljenzéssel fogadták.

A BÖSZÖRMÉNYI ZÁSZLÓBONTÁS

Ezután a miniszterelnök és kisérete átvonult a Kossuth-otthon dagy termébe, ahol igen nagyszámu közönség jelenlétében megtartották a nemzeti egység pártjának zászlóbontó ülését.

Uzonyi György képviselő üdvözölte a miniszterelnököt, felszólitván a választókat a nemzeti egység politikájának követésére.

Gömbös Gyula miniszterelnök bevezető szavaiban hangsulyozta, hogy a nemzet egyetemes szempontjai vezetik politikáját. Megemlékezett arról, hogy amikor egyizben még mint pártpolitikus Hajduböszörményben járt, az óvatos és bizalmatlan hajduk között akadt olyan, aki elment Nagytéténybe s megnézte, igaz-e mindaz, amit Gömbös a maga tétényi gazdálkodásáról elmondott s az illető azzal jött vissza ,hogy a kijelentések megfeleltek a valóságnak. Ha valaki most a hallgatóság közül eljönne hozzám, mint miniszterelnökhöz, a budai várba eszmecserére, megint csak azzal jönne vissza, hogy igaza van Gömbös Gyulának. (Nagy taps.)

Régi harcos társai és politikai barátai anak idején ünnepléssel vették körül őt s az volt a vágyuk, bár hatalomra jutna. Ez megtörtént, most eljött ujból, mint miniszterelnök s most régi politikai barátai közül egyesek, nem tudni miért, ellene foglalnak állást. Megvagyok győződve — folytatta nyomatékkal a miniszterelnök —

ha most országos ügyekben beszélgetünk egymással — és mindenki a lelkiismeretére hallgat és nem az izgatásokra, akkor megint egy táborban leszünk. (Ugy van, ugy van, hatalmas éljenzés.)

Minél nehezebb a helyzet, annál fegyelmezettebben kell összetartani.

A miniszterelnök ezután azt fejtegette, hogy meg kell szünnie annak a magyar tipusnak, amely csak a maga portájával törődött és nem jelezte többi polgártársaival a sorközösséget. Mindenkinek szem előtt kell tartani az általános érdekeket.

— Én nagyon jól tudom, — mondotta a miniszterelnök beszéde további során — hogyha

nagyon népszerü akarnék lenni, akkor itt az adókat egy kicsit lefürészelném, (nagy derültség, **halljuk, halljuk**), **de mint Magyarország miniszterelnökének, nekem az államháztartás egyensulyára kell elsősorban gondolnom.**

Gömörben, Borsodban és itt Debrecen felé huzódik egy sáv Magyarországon, amelyet több éven keresztül sorcsapások értek.

A kormánynak az a kötelessége hogy vigyázzon, hogy azok, akik önhibájukon kivül jutottak bajba ne legyenek rabszolgái és prédái másoknak.

Nagyon helyesen mondotta ma Debrecenben Bethlen István gróf: nem mindegy, hogy kinek a kezén van a föld.

Én jól tudom, hogy egy magyar tanya a maga vallásos erkölcsi életével, számos családjával, a becsületes munkalehetőség és az értékesités lehetőségének birtokában olyan vár amelyben megtaláljuk a nemzet támaszát.

— **Akár hiszik bizonyos pesti körökben, akár nem,**

nem azért állok itten, mintha választások előestéjén lennénk.

Nem azért jöttem ide, hanem azért, mert lelki szükségét éreztem annak, hogy idejöjjek. Az csak természetes, hogy máról holnapra senkinek sem sikerült a kérdéseket teljes megoldásra vinni. De kérdezem, hogy amikor mindenkinek adtak egy-két évi időt céljai megvalósitására, miért követelik tőlem, hogy máról holnapra megváltoztassam az egész világot.

A miniszterelnök ezután a szervezkedés, különösen pedig a mezőgazdasági megszervezettség fontos kérdéseit taglalta. Szeretné, mondotta, hogyha a gazdák, a mezőgazdasági kamarák keretén belül fokozottabb szervezkedést inditanának meg, hogy igy bizonyos hitelek alátámasztásával könnyebben értékesithessék terméseiket.

A miniszterelnök a következő szavakkal fejezte be nagy hatást keltő felszólalását:

— Én a hüségre nagyon sokat adok.

Aki velem egyszer kezet fogott, azt én megvédem minden körülmények között, azt testvéremnek tekintem.

Minél magasabbra visz az utam, annál inkább átérzem kötelességemet. Minden magyarok álmának megvalósitása: a magyar feltámadás. A magyar feltámadásnak fáklyavivője vagyok, ha az ellenzék nem akarja, akkor csak mécsessel járok. De olyan eszméket hordozok szivemben, amelyek fényesebben világitanak minden mécsesnél és fáklyánál. Ha tehát azt látnák, hogy bolyongok a magyar pusztában ezeket az eszméket hirdetve, tudják meg, hogy nem önző célok vezetnek, hanem a nemzetem iránti végtelen szeretet.

Nagy éljenzés és taps fogadta a miniszterelnök szavait, majd a nagy gyülés dr Csorba Antal inditványára határozati javaslatot fogadott el, amelyben ragaszkodásáról, bizalmáról és hüségéről biztositotta Gömbös Gyulát.

EGY CIGÁNY LÓCSISZAR MEG AKART ZSAROLNI KÉT CIGÁNYASSZONYT

Különös zsarolási ügyben indított eljárást a debreceni rendőrség. Lakatos Teréz 65 éves cigányasszony, aki a Fuvaros ucca 6. sz. alatt lakik, feljelentést tett a rendőrségen Lakatos János 30 éves lócsiszár ellen, aki beállított a lakására és 50 pengőt követelt azzal, hogy ha *nem fizetik meg neki az 50 pengőt, elviszi a lovukat.* Lakatos Teréz persze nem hagyta a lovát és Lakatos Jánost kiutasította a lakásából és feljelentést tett ellene a rendőrségen. *Kihallgatása alkalmával Lakatos János azt a különös védekezést terjesztette elő, hogy ő valami bűncselekményt követett el* Lakatos Terézzel és annak a leányával együtt, amiért el is ítélték őket. A zsákmányon való osztozkodás alkalmával őt a két nő 50 pengővel megrövidítette és igy akarta a pént megszerezni tőlük. A különös zsarolási ügyben a rendőrség megindította az eljárást.

Nagyérdemü Közönség!

A Vigszinház mozgó igazgatósága ezuton is felhivja szives figyelmüket arra, hogy szerdán reggel „Az egy éjszaka angyala" cimü film reklamirozására 5000 darab nyomtatványt küldünk szét a posta utján, a nyomtatványok közül egyeseken a Schneider Magda, illetve Szőke Szakáll főszereplők neve piros tentával van bekeretezve. Azokat a szerencsés illetőket, akikhez ilyen nyomtatvány jut, a premier napján, február 1-én bármelyik előadáson vendégül látja a Vigszinház mozgó igazgatósága.

Két pénzügyi főtisztviselő sulyos szerencsétlensége

Borzalmas szerencsétlenséget okoztak Martinkán az elragadt lovak

Megdöbbentő szerencsétlenség történt tegnap délelőtt a Debrecenhez közel fekvő Martinkán, ahol az elragadt lovak a villanyoszlopnak rohantak a szekérrel és a szekérben ülők rendkivül sulyos sérüléseket szenvedtek, ugy hogy egyikük életbehál között fekszik a sebészeti klinikán.

Dr Göblyös Péter pénzügyi segédtitkár és Juhász István pénzügyőri biztos tegnap reggel hivatalos ügyben kocsin indultak el Debrecenből Hajdusámsonba, ahonnan Martinka felé folytatták az utjukat. Utközben a két ló eddig még meg nem állapitott okokból megvadult és a könnyü szekeret elragadták. A kocsis minden ereje megfeszitésével igyekezett a megvadult állatokat megfékezni, de nem birt velük és a két állat fékevesztett irambon rohant az országuton, mig aztán a szekérrel nekirohantak egy villanypóznának.

A szekér nekivágódott az oszlopnak és a két bennülő tisztviselő kivágódott a szekérből. Dr Göblyös Péter oly szerencsétlenül zuhant az uttestre, hogy koponyatörést szenvedett és eszméletlenül terült el a földön. Juhász István a tarkóján szenvedett sérülést, mig a kocsisnak nem történt semmi baja. A szerencsétlenségről telefonon értesitették a mentőket, akik a mentőautóval kirobogtak a szerencsétlenség színhelyére, ahol a két sulyosan sérült tisztviselőt első segélyben részesitették. Dr Göblyös Pétert beszállitották a sebészeti klinikára, ahol életveszélyes állapotban ápolás alá vették. Eszméletét még a késő éjszakai órákban sem nyerte vissza. Juhász Istvánt lakására szállitották.

A szerencsétlenség ügyében a vizsgálat megindult.

Egy hamis tétel az adófizetési könyvben és egy községi irnok öngyilkossága

A debreceni törvényszék közokirathamisitás miatt hét hónapi börtönre ítélt egy bagaméri embert.

A debreceni törvényszéken hétfőn délelőtt tárgyalta Rózsa Lenci tanácselnök Kelemen Lajos bagaméri lakos bünügyét, aki ellen közokirathamisitás büntette cimén emelt vádat a kir. ügyészség. A vádirat szerint még 1929-ben történt, hogy Kelemen az adófizetési könyvébe belehamisitott egy 33.80 pengős tételt s odairta Gyarmati adónénztárnok nevét is. Később gyanut fogtak az adóhivatalnál, majd bünvádi eljárás indult Kelemen ellen, akinek az ügyében már többizben volt tárgyalás. A vádlott kihallgatása alkalmával ártatlanságát hangoztatta s azt állitotta, hogy ő a pénzt kifizette Molnár Viktor községi irnoknak s igy valószinü, hogy ő irta be az összeget és a pénztárnok nevét is. Kiderült azonban, hogy Molnár Viktor később öngyilkosságot követett el és meghalt.

A mostani főtárgyaláson is megmaradt Kelemen az előbbi vallomása mellett. Az egyik kihallgatott tanu eskü alatt vallotta, hogy Molnárnak nem volt joga pénzeket átvenni s igy nem valószinü, hogy a kérdéses összeget Molnár vette át Kelementől. Az irásszakértő szerint a bejegyzés nem Gyarmati kezeirása.

A perbeszédek elhangzása után a törvényszék közokirathamisitásért 7 hónapi börtönre itélte Kelemen Lajost. Az itélet jogerős.

Blokmalf 30 fillér
köhögés ellen kitünő

MILLER PROFESSZOR SZÉRUMA

REGÉNY

ÍRTA: OTTO-ERICH-FALKE

22. folytatás.

Hol járnak?

Mióta jönnek?

Bondel az órájához kapott, hogy az idő szerint tájékoztassa magát.

Az órája azonban nem volt a zsebében. Persze, persze, a zálogházban hagyta.

Ujból kipillantott az útra, amelyen autójuk tovasuhogott.

Nem tudott tájékozódni.

Szemét a meszi horizontra feszitette, s minthogy előre az autó útjának irányában nem látott hegyeket, azt következtette, hogy délnek mennek.

De hát hova?

S kik ezek a vállas, marcona alakok itt mellette, akik úgy festenek, mint a cirkuszi dijbirkozók civilben?

S mit akarnak vele?

Ej, egyszerüen megkérdi, ez lesz a legjobb.

— Mondja kérem, — fordult akkor a detektivhez, aki letartóztatta — tulajdonképpen hova megyünk?

A gigantopolisi államrendőrség épülete tudtommal nem erre fekszik.

A »detektiv« egy szót sem válaszolt a kérdésre.

Bondel most kezdett a helyzettel tisztába jönni.

Ezek itt nem detektivek, hanem a Villani banda tagjai. Elraholták őt, ártalmatlanná teszik, vagy egészen eltesznek láb alól, hogy szabadabban dolgozhassanak. Tudták, hogy ha ő ott van Miller mellett, a professzor vigyázatosabb s nem adott könnyen tul a titkán. Ha azonban ő nincs ott, Annie Dalton, ez az igézetes kalandornő játszi könnyedséggel csal ki szerelmes vőlegényéből mindent, amire szüksége van.

Leon Bondel most szivből bánta tegnapelőtti gyöngeségét. Ha akkor bátran és radikálisan végez, most másképp állanának a dolgok. Ha elmondja Millernek a kigyőfejes gyürü történetét, most legalább afelől lehetne nyugton, hogy Villani nem ér célt.

Nos és mi lesz ővele?

Lepuffantják az útfélen, mint egy kutyát?

Lehet.

De ki fog a sorsa után érdeklődni?

A szülei a lapokból tudják meg eltünését.

Miller valószinüleg már ma este telefonál utána a Hirek-hez, s ott azt a felvilágositást fogja kapni, őt — diszkrét, sokatmondó célzásokkal jelzik majd, hogy miért — már tegnap elbocsátották a laptól és fogalmuk sincsen, ezidőszerint hol tartózkodik.

S mi jön ezután?

Ha néhány napon felül nem kerül elő, mindenki egészen természetesnek fogja találni, hogy elkeseredésében a folyóba ölte magát, vagy más módon tünt el a világból.

Hopp, de itt van a zálogház!

Ott tudják, hogy ma délelőtt járt, azt is tudják, hogy jelentős kis summával távozott, tehát nem gondolhatott öngyilkosságra.

Csakhogy ...

Csakhogy baj van ezzel is.

A zálogházban valami oktalan szemérmetlenségből — nem a saját neve alatt helyzte el a holmit, Kurt Lengen — ezt a nevet választotta álarcul a zálogház számára, s Kurt Lengenben ki fogja felismerni Leon Bondelt?

Szóval, a helyzet reménytelen. Nem fognak utána kutatni, belenyugszanak, hogy öngyilkos lesz, egy különc fiatalember volt, — fogják rámondani, aki a szüleivel sem tudott békében élni és igy tovább.

Nem, ebbe nem mehet bele. Meg kell próbálnia a szabadulást, még pedig azonnal.

Az autó most az állami tejgazdaságok telepei közt fut. Ez is azt bizonyitja, hogy délnek mennek. — Ha itt kiugrik a kocsiból, nem végezhetnek vele egykönnyen. A gazdaságok irodaépületei közel fekszenek az úttesthez s a hivatalnokok munkások meghallanák segélykiáltásait.

Nem volt idő a habozásra. Néhány perc mulva talán megint olyan beépitetlen helyre érnek, a hol hasztalan kiáltozna emberi segitségért.

Bondel óvatosan körülnézett, mit és hogyan kell csinálnia.

Ha revolvere volna, akkor persze nagyobb esélyei lehetnének. De a revolvere e pillanatban a szállodai szobában hever, az éjjeliszekrény fiókjában.

Egy mód van!

Villámgyors mozdulattal felnyitni a kocsi ajtaját s mindent kockáztatva kiugrani. Bizonyára felbukik s talán meg is sérül, de annyi baj legyen, fő hogy emberi szemek előtt lesz, nem bezárva egy autóba, két marcona porkoláb között.

Bondel nem gondolkozott tovább.

Macskaügyességgel elrugta magát az ülésről úgy hogy tenyerével éppen az ajtó belső kilincsére essék. A kilincs az eséstől elfordult, az ajtó kinyilt s ő kibukott a kocsiból.

Azaz, hogy csak előrebukott.

Mert mielőtt még földet ért volna, kézzel vagy fejjel két kemény marok kapta el a bokáját és hatalmas erővel visszarántotta.

Ugyanekkor érezte, hogy vatta csomót nyomnak az arcába s a vatta kábitó jellegzetes émelyitő szagát is nyomban felismerte.

— Kloroform! — villant át az agyán.

Ugy érezte, meg kell fulladnia.

Egy pár másodpercig kétségbeesetten vergődött, de csuklóit az acélmarkok szoritották. A fejét is hasztalan kapkodta, nem birt szabadulni a kloroformos vattától.

Eszméletlenül hanyatlott hátra.

*

Menyasszony és vőlegény.

Miller lesegitette a bundát Annieről.

—Igy ni édes, — mondta neki, s magához vonva megcsókolta.

A leány odabujt hozzá.

Két izmos szép karjával átölelte a férfi nyakát s magához vonta a dús üstökü markáns, szenvedélytől lángoló férfifejet.

— Nem bántad meg? — kérdezte sugva, s forró lehellete a férfi hajába ömlött.

Miller először meg sem értette.

— Mit te kedves?

— Hogy a vőlegényem lettél — folytatta mosolyogva a leány.

— Ó, ó, te csacsi! — kiáltotta a férfi kacagva, s hirtelen mozdulattal lehajolva, átkarolta a leány térdeit és fölemelte magasra.

A leány csiklandósan nevetett.

— Tégy le drága, szédülök itt a magasban.

— Én itt lent is — mondta a férfi és lassan a földre csusztatta a felbevült édes testet.

Később Leon Bondelre terelődött a beszéd.

— Aggódom érte — mondotta elkomolyodó arccal Miller — tegnap egész nap nem láttam s még ma sem jelentkezett, pedig már sötétedik.

Annie igyekezett megnyugtatni vőlegényét.

— Ó bizonyára valami riport köti le. Vagy éppen a szörnyü ügyben foglalatoskodik. Talán megfut Neodamba ment.

Miller a fejét rázta.

— Nem. Szólt volna, ha odamegy. S nem is maradt volna el annyi ideig. Legutóbb is reggel ment át s este már itthon volt.

— Az is lehet — mondotta Annie, — hogy lapja küldte ki valahova, s oly hirtelen kellett indulnia, hogy nem maradt ideje az értesítésre.

A csöngetésre az egyik takarítóasszony dugta be a fejét.

— Nem tud valamit Leon Bondel úrról? — kérdezte az asszonytól a professzor.

— Tegnap óta nem láttam.

— Mikor látta utoljára.

— Tegnap reggel egy kis táskával ment el hazulról, de bizony nem mondta, hogy hova.

— A portás sem tud többet?

— Nem tudom. Megkérdezzem?

— Igen. S mondja meg, hogyha ő sem tud róla, érdeklődjön telefonon a Gigantopolisi Hírek szerkesztőségében.

— Igenis, uram.

Néhány perc mulva maga a portás kopogtatott Miller szobája ajtaján.

— Kérem, doktor úr, beszéltem a szerkesztőséggel.

— Nos, mit mondanak? — kérdezte nyugtalanul a tanár.

A portás felvonta a szemöldökét.

— Semmi jót, uram...

S megállt.

— Mégis halljuk.

— Kérem szépen, a szerkesztőségben azt mondják, hogy Bondel urat onnan tegnapelőtt bizonyos... bizonyos szabálytalanságok miatt elbocsátották és... és azóta nem tudnak róla.

— Hogyan? — kérdezte elhalványodva Miller.

— Igy, ahogy mondom uram. Elbocsátották és azóta nem látta senki a szerkesztőségből.

Otto Miller izgatottan kezdett fel s alá járni a szobában, majd megállt a portás előtt.

— Ön szabálytalanságokat említ. Nem nevezték meg ezeket közelebbről?

— Nem. Csak igy mondták, szabálytalanság.

Annie Dalton némán hallgatta a párbeszédet.

Miller idegesen simított végig a homlokán.

— Köszönöm — mondta aztán...

Annie Dalton Miller megbízásából még aznap este felkereste a Gigantolpolisi Hirek szerkesztőségét. Bret titkárral beszélt ő is, de a titkár nem mondott kielégítő felvilágosítást. Kényes ügy — mondotta Bret és tehetetlenül tárta szét kezeit.

— Az volt a benyomásom — mondta Annie másnap délután Millernek —, hogy valami sikkasztásféle dolgot követett el a fiatalember. A sikkasztásokat szokás ilyen hangnemben és lyien formák közt eltussolni.

(Folytatjuk.)

IMRÉDY PÉNZÜGYMINISZTER A KORMÁNYZÓNÁL

Imrédy Béla pénzügyminiszter hétfőn délben kihallgatáson jelent meg Horthy Miklós kormányzónál, aki tegnap este érkezett vissza a fővárosba Kenderesről. A pénzügyminiszter részletesen ismertette az államfő előtt az ország pénzügyi és gazdasági helyzetét és a kedden előterjesztendő rendeleteket.

— MENYASSZONYI, gyermek, családi képek legnagyobb kivitelben készülnek LIENER BÉLA fényképész műtermében, Csapó u. 1. Borus időben és este mesterséges napfény.

Hitler a kancellár és megalakította kormányát

Nagy fordulat a német belpolitikában

Berlin, január 30. A birodalmi elnök hétfőn kihallgatáson fogadta Hitler Adolfot, valamint Papen volt kancellárt. A birodalmi elnök Hitlert *birodalmi kancellárrá nevezte ki* s előterjesztésére a következőképen alakult újjá a birodalmi kormány:

Papen volt birodalmi kancellár lesz a h. kancellár és Poroszország birodalmi biztosa, külügyminiszter Neurath báró, belügyminiszter Frick volt államminiszter, közélelmezési és mezőgazdasági, valamint gazdasági miniszter dr. Hugenberg, a légi közlekedés birodalmi biztosa Goehring birodalmigyülési elnök, pénzügyminiszter Schwehrin gróf. Az igazságügyminiszteri tárca egyelőre betöltetlen. Goehring megbizást kapott a porosz belügyminiszter teendőinek ellátására is.

Hitler birodalmi kancellár még ma tárgyalásokba bocsátkozott a centrummal és a bajor néppárttal. Az új kormány délután 5 órakor tartotta első ülését.

A kormány újjáalakításának külsőségei minden nagyobb feltünés nélkül folytak le. Ha nem sikerül többséget alakitani, akkor jól értesült körök felfogása szerint nem lehet kétséges, hogy a birodalmi gyülést feloszlatják és *uj választást rendelnek el.* A szociáldemokraták és kommunisták máris bizalmatlansági inditványt jegyeztek be.

Hitlert támogatják az *acélsisakosok,* míg a centrum várakozó álláspontot van.

HINDENBURG ÉS HITLER ÜNNEPLÉSE

Berlin, január 30. A nemzeti szocialista rohamcsapatok és az acélsisakosok esti közös fáklyásmenete valamivel félkilenc előtt a Vilmos uccán át, amelyet már órákkal azelőtt sokezer ember megszállott, a birodalmi kancellári palota elé érkezett. *Amikor a menet odaért, a birodalmi elnök megjelent az egyik kivilágított ablakban A néptömeg szünni ne makaró lelkes éljenzéssel ünnepelte az elnököt.*

Hitler birodalmi kancellár a tömeget az új birodalmi kancellári hivatalban levő dolgozószobájának ablakából köszöntötte. Őt is hosszasan éltették.

A kommunisták ellentüntetést kíséreltek meg. A város és külváros több pontján tetten érték a kommunstiákat, midőn *tömegsztrájkra felszólító cédalákat osztogattak.*

A debreceni Tábla hat évről négy évi fegyházra mérsékelte Balogh László büntetését aki egy lapáttal agyonütötte haragosát

Hajduhadházon egy lapáttal agyonütötte a haragosát.

A debreceni tábla hétfőn délben tárgyalta a szándékos emberöléssel vádolt Balogh László Hajduhadházi napszámos bünügyét akit elsőfokon a törvényszék hatévi fegyházbüntetésre itélt. A táblán dr. Visky Sándor tanácselnök büntetőtanácsa tárgyalta az ügyet. A vádat dr. Jeney Gábor főügyész, a védelmet pedig dr. Szilágyi Dezső ügyvéd látta el.

A tárgyalás elején az iratokat és az elsőfoku biróság ítéletét ismertették. Eszerint a gyilkosság 1931 december 12-én történt Hajduhadházon. Balogh László haragos viszonyban volt Szabó Ferenc napszámossal mert ez állitólag nem hivta meg egy kocsmai mulatozásra. Ezért a jelentéktelen esetért a két fiatalember között rendkivül feszült volt a helyzet s a vádlott állitása szerint Szabó gyakran kötölőzködött vele, sőt drótkötéllel akarta megverni és azzal fenyegette, hogy megbicskázza.

Az említett alkalommal a két legény összeakaszkodott s ekkor Balogh László a nála levő lapáttal rávágott Szabóra, aki ekkor a földre rogyott és négykézláb állott. Pár pillanat mulva azonban felállott, de Balogh ekkor a lapáttal fejbe ütötte. A sérülésbe Szabó Ferenc rövidesen belehalt, Balogh pedig letartóztatták.

A táblai főtárgyaláson a vádlott ismételten azzal védekezett, hogy ő nem akarta ellenfelét megölni, csak azért ütött többször is rá, mert attól tartott, hogy leszurja.

A kihallgatás után a tábla a bizonyítás kiegészítésére vonatkozó inditványokat elutasította, majd dr. Jeney Gábor főügyész vádbeszéde és dr. Szilágyi Dezső ügyvéd védőbeszéde után kihirdette az ítéletet. A tábla szándékos emberölés büntettében mondotta ki bünösnek Balogh Lászlót s az enyhitő körülményekre való tekintettel 4 évi fegyházra mérsékelte a büntetését.

A román diákok véres antiszemita tüntetést rendeztek Nagyváradon

Nagyvárad, január 30. A nagyváradi román diákok vasárnap antiszemita tüntetést rendeztek. Már délelőtt röpcédulákkal árasztották el a várost, amelyben fölszólították a román lakosságot, hogy jelenjenek meg a vasárnap délutáni propagandagyülésükön.

A román diákság röpcédulái nagy riadalmat keltettek a városban és miután a rendőrség arról értesült, hogy a diákok meg akarják támadni a zsidók üzleteit, nagyobb készültség vonult fel, hogy megakadályozza a készülő rendbontást. A propagandagyülés után a diákok csakugyan tüntető menetet akartak renlezni, azonban rendőrkordon áilta utjukat. A tüntetők erre megtámadták a rendőröket és áttörték a kordont, nem sokkal tovább azonban ujabb rendőrkordon álltal utjukat. Itt a rendőrök és a diákok között sulyos összecsapásra került a sor, amelynek során időben megsebesültek. A rendőrség kénytelen volt visszavonulni és segitséget kérni, — amely azután sietve meg is érkezett. A megerősitett, több mint száz főnyi rendőrlegénységnek végül sikerült a tüntető diákokat szétkergetni. Több zavargót előállitottak a rendőrségre.

A nagyváradi tüntetéssel egyidejüleg a Vasgárda Bukarestben, Jassyban, Brailában és számos más helyen is tartott antiszemita gyüléseket, amelyek sok helyen rendzavarással végződtek. Különösen Jassyban keltett nagy riadalmat a vasgárdisták mintegy ezer főből álló csoportja, amely az egyik térre vonult és ott tiltakozott az ellen, hogy a görög keleti templom mellett egy zsidó kezdett házat épiteni. A tüntető tömeg végül megtámadta az épülőfélben levő házat és azt az utolsó tégláig lerombolta. A kivonult csendőrség megkísérelte, hogy a diákok romboló munkáját megakadályozza, a tüntetők azonban téglákkal támadtak a kisszámu csendőrjáratra, amely kénytelen volt visszavonulni.

Két tragikus halál

Beliczay Endre nyug. miniszteri tanácsos leugrott a III. emeletről és szörnyethalt.

Budapest, január 30. Hétfőn hajnalban az Üllői ut 1. számu ház III. emeletéről a lépcsőházba vetette magát Belicay Endre 56 éves nyugalmazott földmüvelési miniszteri osztálytanácsos. Mire rátaláltak, halott volt. Az utóbbi években idegbetegségben szenvedett. Néhány hónappal ezelőtt tért haza a szanatóriumból és napjait két fiával, leányával, hozzátartozóival töltötte. Az éjszaka is jókedvüen kártyázott velük. Valószínünek tartják, hogy a jó anyagi viszonyok között élő miniszteri főtisztviselő pillanatnyi idegrohamában követte el végzetes tettét.

LATINOVITS ENDRE FELSŐHÁZI TAG AGYVÉRZÉST KAPOTT A NEMZETI KASZINÓ KÖZGYÜLÉSÉN S MEGHALT.

Budapest, január 31. A Nemzeti Kaszinó vasárnap délben tartotta meg Ráday Gedeon gróf elnöklésével 106-ik közgyülését. A közgyülésen József, József Ferenc és Albrecht főhercegek is megjelentek. A hagyományos Széchenyi emlékbeszédet Herczeg Ferenc mondotta el. Azt fejtegette, hogy a magyar társadalom hajóján ma is Széchenyi István szellem-alakja a kapitány. Az emlékbeszéd alatt hirtelen elsápadt és lefordult székéről Latinovits Endre földbirtokos és felsőházi tag. A 48 éves Latinovits agyvérzést kapott. A Pajor szanatóriumba szállitották, ahol este 7 órakor meghalt. Lukács Lászlónak, majd Tisza Istvánnak volt hosszu éveken keresztül titkára. Halála feleségét, Máder Lidiát és nagyszámu baráti körét borította gyászba.

TEA-VAJ

pasztőrözött tejből készült, naponként mindig friss ¼ kg-os csomagolásban; édes tróból készült csemege turó, körözöttnek is igen alkalmas, ¼ kg-os csomagolásban 12 fillérért állandóan kapható. — Cim a kiadóhivatalban.

SZINHÁZ

DZSIMBI.

A Csokonai-színház prózai együttese igen nívós előadásban mutatta be Zágon István rendkivül szellemes és mulatságos vigjátékát, a „Dzsimbit". A közönség nagy ytetszéssel fogadta az elmés cigjátékot, sokat tapsolt a szereplőknek. Az előadásról és a darabról anyagtorlódás miatt lapunk honapi számában emékszünk meg.

A színházi iroda jelentése:

Ma, kedden délután zónahelyárakkal a „NYITOTT ABLAK", a legkacagtatóbb operett kerül előadásra. A tisztiszolga szerepében Kormos Ferenc fogja megnevettetni a közönséget. Stessen erre a kacagó délutánra biztositani i jegyét.

Szerdán délután Kardoss Géza és Jatzkó Cia felléptével zónahelyárakkal az „Irja hadnagy", az idény slágere kerül szinre.

Csütörtökön délután zónahelyárakkal, Kardoss Géza felléptével, közkivánatra az „Erdélyi kastély", a magyar fájdalomnak a legszebb szinműve.

Kedd, szerda és csütörtök este Jatzkó Cival a cimszerepben a tegnap oly nagy sikert aratott vigjáték, a „DZSIMBI" kerül megismétlésre.

Szórád Ferenc vendégjátéka a „HAWAI RÓZSÁJÁ"-ban.

A debreceniek kedvenc tenaristája Szórád Ferenc sorozatosan vendégszerepelni fog az idény legnagyobb sikeroperettjében: a „Hawai rózsájá"-ban. Dacára az illusztris vendég szereplésének, a szinház rendes, az utonnan leszállitott helyárak mellett tartja meg a „Hawai rózsájá"-nak minden esti előadását. Ábrahám Pálnak ez a legszebb muzsikáju operettje. Hisszük, hogy Debrecenben is olyan nagy sikert fog elérni, mint Lehárnak a „Mosoly országa".

A Hawai rózsájának a primadonna szerepét a betegségéből felépült Indra Manyi fogja játszani, mig a szubrett szerepben Apor Klári fogja ujra tehetségét csillogtatni. A darabnak a kis hawai-i lány szerepében pedig a debreceni közönség kedvence, Jatzkó Cia fog bemutatkozni.

A „Hawai rózsájá"-nak két bonvivan szerepe van. Az egyik a nagy tenor, ezt Szórád Ferenc énekli, mig az operett szerepét Putnik Bálint. A darab komikumáról Zilahy Pál, Kormos Ferenc és Károlyi Vilmos ez a nagy tió fog gondoskodni és ezzel a szereposztással minden remény meg van arra, hogy a debreceni közönség a „Hawai rózsájá"-t az idény slágerévé avassa.

Péntektől kezdve minden este a „Hawai rózsája" kerül előadásra.

Vasárnap, február 5-én délután Timár Ila és Szórád Ferenc felléptével kedvezményes közkivánatra a „Mosoly országa" kerül előadásra.

Siessen jegyét biztositani a szinház első változatos és nagyszerü előadásaihoz.

Meteor mozgóban

szerdán és csütörtökön: TARZAN John Weissmüller főszereplésével. Előadások szerdán 5, 7, 9 órakor, csütörtökön 3, 5, 7, 9 órakor. Jegyelővétel állandóan.

Mozik müsora.

Ma, kedden, január 31-én

Vigszinház 4, ½7 és 9 órakor	Ma utoljára **Az ezüst sas** és **Charley nénje.**
Apollo 6 és 8 órakor	**Hercegnő adjutánsa** és **Zigotto, a vőlegény**

Ma féláru szelvényes nap a Vigszinház és Apollóban

VIGSZINHÁZ

Ma utoljára! Csak felnőtteknek!

Az ezüst sas

Jack Holt és Ralp Graves főszereplésével.

Ezenkivül:

Charley nénje

bohózat.

Előadások kezdete: 4, ½7 és 9 órakor.

APOLLÓ

2 sláger! Ufa film! Repriz!

Hercegnő adjutánsa

Nagy Kató és Willy Fritsch.

Ezenkivül:

Zigottó, a vőlegény

bohózat.

Előadások kezdte: 6 és 8 órakor.

DEBRECZEN

Féláru-jegy

váltására jogosit.

Egy személy részére

a Vigszinház, vagy az Apolló *január 31-iki bármely előadására.*

DEBRECZEN

Féláru-jegy

váltására jogosit.

Egy személy részére

a Vigszinház, vagy az Apolló *január 31-iki bármely előadására.*

Mikor a színész a szinpadon fellép, de a tárgyaláson nem jelenik meg

A Mester Tibor kontra Szajbély botrány a járásbiróság előtt.

Nagy feltünést keltett még annakidején az a botrány, amely a Tabarin mulató előtt zajlott le és amelynek főhőse Mester Tibor, a Csokonai-színház művésze, mig szenvedő hőse Szajbély Pongrác volt forgalmi ellenőr voltak.

Ebben az ügyben a tárgyalást tegnapra tüzte ki Bónyi Bertalan járásbiró, azonban a tárgyaláson Mester Tibor képviselője, dr. Kádár Zoltán ügyvédjelölt orvosi bizonyitványt mutatott fel, hogy védence lázas beteg és igy a tárgyaláson egészségi állapotára tekintettel nem jelenhet meg.

Dr. Simon Imre ügyvéd, Szájbély jogi képviselője tanukra hivatkozva kérte, hogy a bíróság rendelje el Mester törvényszéki szakértő által való megvizsgáltatását, mivel mint az ott jelenlévők is igazolják, a vádlott vasárnap este még teljes egészségesen játszott a szinházban, sőt még a tegnapi próbán is résztvett és mindezek után még arról is biztos tudomásuk van, hogy az esti előadáson is részt fog venni, igy a kiállitott orvosi bizonyitvány aggályos.

Dr. Bónyi Bertalan járásbiró elrendelte a hivatalos orvosi vizsgálatot és ugy döntött, hogy ha Mester Tibor állapota megengedi, ugy azonnal megtartja az ügyben a tárgyalást és ha idézésre ismételten nem jelenne meg, ugy elrendeli Mester előállitását.

ÉLETUNALOM.

Irta: Kövér Gyula.

Az angolok »Spleen« névvel jelölik meg és ugy menekülnek előle, hogy folytonosan utaznak, de ezt csak a jobbmóduak tehetik, a szegényebbje vagy türi, mint másutt is, öngyilkosok lesznek.

Elég sürjen olvassuk az ujságból, hogy mindkét nembeli öregek életunalomból a halálba mennek. Ezek közt olyanok is kerülnek, akiket sem betegség, sem anyagi, vagy más egyéb bajok nem bántanak, látszólag elégedetten élnek, mégis siettetik annak elmulását, ami nem sok idő mulva bekövetkezne önmagától.

Az öngyilkosok száma az utóbbi félszázad alatt rettenetesen magasra nőtt és folyton növekszik. Öregek, fiatalok könnyen dobják el azt maguktól, ami legbecsesebb e földi létben és amit teremteni nem áll hatalmukban, az — élet. Olyan értéktelenné, olyan rongy semmiséggé vált az emberi élet, hogy meggondolás, bánkódás nélkül igen sok esetben dobják el azt maguktól. Sokan, a most élő emberek ezekről a szerencsétlenekről igy vélekednek: Igazok volt, hogy megölték magukat, mit ér az élet a folytonos, minden reménység nélkül való nyomoruságban. Egyszer ugyis bekövetkezik a halál, de mennyit kell addig szenvedni! Hadd jöjjön, aminek jönni kell!

A vallás, az Istenbe vetett hit és bizodalom, ami azt tanitja, hogy Isten még a rosszat, a csapást is javunkra fordithatja, — ezt a felfogást nem irja alá. Nem ad mentséget az öngyilkosok részére, mert — hitetlenek voltak.

A pszichologiából tudjuk, hogy különböző korok, nemek és befolyások más-más akaraterőt, energiát váltanak ki. Például az öregek akaratereje gyönge, könnyen befolyásolható, mint a nádszál: ingadozó. A fiataloké erős, látszólag törhetetlen. És mégis miként van az, hogy az öngyilkossági szándék s annak véghezvitelében egyenlő nivóra jutnak. Az élethez való ragaszkodásban gyöngék, az öngyilkossági szándék véghezvitelében erősekké válnak?

Meglehet-e az életet unni ugy, hogy öngyilkosság által vessünk annak véget? A pesszimisták szerint: igen. Ha gyógyithatatlan betegségeink vannak; ha éhhalál fenyeget; ha olyan lelki megrázkódtatáson esünk keresztül, amikor minden reményünk elveszettnek látszik: bekövetkezik a kétségbeesés, aminek végső következménye nem lehet más, mint a halálba menekülés. Mindezeket értelmünkkel felfogjuk, de hitünkkel bele nyugodni nem tudunk. Nem minden szerencsétlen ember veti magát az öngyilkosság karjaiba, hanem csak azok, akiknek nincsen hitük.

De visszatérve azokra az öngyilkosokra, akik sem az egyik, sem a másik kategóriába nem tartoznak, azok az öregek, kiknek nincsen semi bajuk: miért unják meg az életet és miért mennek a halálba? Legtöbb előhaladott koru, aki elemészti magát életuntságból, azért cselekszi azt, mert vagy nincsen senkije, vagy ha van is, ránézve türhetetlenné válik azzal való együttélése. Az ilyen öreg elhagyatottnak érzi magát, nem érdekli semmi, az életben nem talál semmiféle örömet, annál kevésbé gyönyörüséget. Az öreg kor hozza ezt magával. Lelkük rideggé válik mindennel szemben. Talán egy jó szó, gyöngéd bánásmód elviselhetővé tenné számukra az életet, de ezek hiányában lelkük bezárul. Igen, megmerevedik még a vallás vigasztalásával és biztatásával szemben is.

Ki törődik ma az öregekkel, mikor ugy vélik, hogy még a fiataloknak sincsen jövőjük, az öregek pedig éltek eleget, hadd menjenek tehát.

JANET GAIGNER
CHARLES FARREL

Katinka hol jártál az éjjel?

az

Urániában

IZGALMAS KÜZDELEM UTÁN KIS SZÓTÖBBSÉGGEL VÁLASZTOTTÁK MEG HADIK JÁNOS GRÓFOT.

A bodvaszilasi mandátumért példátlanul erős harc folyt le vasárnap Hadik János gróf pártonkivüli ellenzéki jelölt és vitéz Szalay László egységespárti jelölt között. A sokáig fej-fej melletti küzdelemből végre is izgalmas finis után Hadik János gróf került ki győztesen, 2191 szavazatot kapott, szemben vitéz Szalay László 2062 szavazatával. Igy tehát 129 szavazattöbbséggel választották képviselővé.

URÁNIA

1. Magyar Hiradó.
2. Varázsszőnyeg.
3. Katinka hol jártál az éjjel? Operett 10 felvonásban.

Előadások: 5, 7, 9 órakor.

Zóna helyárak 20—70-ig.

HIREK

— **Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:** „Kigyó“ Piac utca 33. Telefon 30-95. „Muraközy“ Piac u. 72. Telefon 13-30. „Sas“ Hatvan u. 70. Telefon 11-39. „Csillag“ Árpád-tér 1. Telefon 29-32. „Nádor“ Szent Anna u. 64. Telefon 25-58. „Szent Háromság“ Homokkert, Szabó Kálmán u. 14. Telefon 17-09. „Hungária“ Vargakert, K. Tóth Kálmán utca 22. sz.

— **A Szülők Iskolája** ma este 6 órakor tartja kilencedik előadását a városháza közgyülési termében. Ez alkalommal dr. Szondy György leánygimnáziumi tanár „A mai modern kor és a gyermek“ címen tart előadást. Közreműködik a Városi Dalegylet. Belépődij nincs. A szülőket, nevelőket, valamint a tanügy barátait ezuton is meghivja az Iskolánkivüli Népmüvelési Bizottság.

— **Kocsis László jamboree főtitkár előadása a Déri-muzeumban.** A IX. cserkészkerület tekintettel a jamboree iránti megnyilvánuló óriási érdeklődésre, minden héten kedd délután előadást rendez a nagyközönség számára. Kocsis László jamboree főtitkár előadása: Ki vehet részt a jamboreen? ma délután 6 órakor lesz a Déri-muzeum előadótermében.

— **Meghivó.** A debreceni református tanitók Segélyzőegyesületének f. hó 31-én, kedden fél 10 órakor az egyház kistanácstermében tartandó évi rendes közgyülésére az egyesület tagjait ezuton is meghivja az Elnökség.

— **A Debreceni Ügyvédszövetség** kedden, január 31-én este hat órakor tartja szokásos heti összejövetelét az Arany Bika földszinti olvasótermében. Tárgy: A sajtóbizottság kiküldésére vonatkozó választmányi határozat ismertetése és az ezzel kapcsolatos megbeszélések. A kartársak minél számosabb megjelenését kéri az elnökség.

— **Felhívás a háztulajdonosokhoz!** A Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete ismételten figyelmezteti tagjait, hogy amennyiben kereseti, vagy vagyoni viszonyaikabn olymérvü változás állott be, melynek alapján jövedelem, vagy vagyonadójuk mérséklését igényelhetik, az ennek eléréséhez szükséges ujabb bevallást legkésőbb ma, 1933. január hó 31ig a rögzítés feloldása iránti kérvénnyel együtt adják be, mert a későbben beadott kérelmeket a hatóság nem fogja figyelembe venni. Tagjainak díjtalan felvilágositást nyujt és adóbevallást szakszerüen kiállitja, illetve felülvizsgálja a Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete, Piac utca 44. szám.

— **Baleset a stadion épitkezésénél.** Kozma József inségmunkás a stadion épitésénél a földmunkán dolgozott. Egy földdel telt csillét tolt, amely hirtelen megbillent és a lábára zuhant, amelyet összezuzott. A mentők a lakására szállitották.

— **A Pallagi Ifjusági Madárvédő Egyesületben** ma, kedden délután fél 6 órakor Kazár Jenő ifjusági elnök beszámol az egyesület müködéséről és a madárvédelmi telep eredményéről. Ugyancsak ezen az ülésen dr. Nágy Jenő bemutatásokkal kisért előadást tart a vetési varjuk gazdasági jelentőségéről. Az előadásra többen mennek ki Debrecenből is. Előadás után közös vacsora a tanári karral és ifjusággal.

— **A Debreceni Trió szerdára hirdetett hangversenye betegség miatt elmarad és február hó 8-án lesz megtartva. A megváltott jegyek érvényesek.**

— **Hibaigazitás.** Gömbös miniszterelnök fogadtatásáról szóló tudósitásunkban tévedésből az jelent meg, hogy a Mansz nevében a miniszterelnököt Ollinger Béláné üdvözölte. Ezuttal helyreigazitván a hibát, közöljük, hogy az üdvözlő beszédet Lábass Béláné, a Mansz alelnöknője mondotta.

Egymást átölelve lőttek magukra

Öngyilkos szerelmes-pár

Szeged, január 30. Hétfőn reggel 7 órakor az egyik szállóban Muzslai Lajos, szegedi asztalossegéd, Fekete Máriával öngyilkosságot követett el. Muzslai a nyomozás szerint már hosszabb ideje udvarolt a lánynak, a munkanélküliség miatt azonban nem vehette feleségül. Ez a körülmény a fiatalokat annyira elkeseritette, hogy öngyilkosságra szánták el mbagukat. Vasárnap este Szegedről Makóra mentek a leány és fiatalember egymást átölelve egyszerre löttek magukra. A két revolverdörrenés után a szálló alkalmazottai a fiatalok szobájába vezető ajtót betörték. A kihivott mentők életveszélyes állapotban szállitották kórházba az életuntakat.

— **Szakosztályi ülések az ipartestületben.** A debreceni ipartestület kőfaragó szakosztálya f. hó hó 31-én kedden délután öt órakor tisztujitó ülést. a lakatos s rokonszakma szakosztály február hó 1-én tisztujitó ülést, az épitész-épitőmesteri szakosztály február hó 1-én, szerdán délután 4 órakor tisztujitó ülést tartanak, amelyekre a fenti szakosztályok tagjaik pontos és feltétlen meg jelenését kérik.

— **A Monti Kör** ma este háromnegyed kilenckor összejövetelt tart az Angol Királynő zöldtermében. Elnök.

— **Növendékhangverseny a zeneiskolában.** A zeneiskola növendékei nívós hangversenyt rendeztek f. hó 28-án, szombaton este az intézet diszermében. Szerepeltek: Szathmáry Endre és ifj. Rácz Márton (Buza Gábor növendékei), Rácz Lili és Uolster Márta (G. Hoór-Tempis Erzsébet növendékei) és az intézet női kara Forrai István vezetésével. Valamennyien alapos felkészültséggel szerepeltek és ismét csak az intézet magas nívójáról tettek tanubizonyságot.

Vegyen Benyáts-cipőt

— **Oklevéllel tüntettek ki a női fodrászok két segédet.** Vasárnap este az Angol Királynő külön termében a női fodrászmesterek két hüséges, hosszabb időn át egy helyen dolgozó női fodrász segédnőt ünnepeltek. Az ünnepséget, melyen a szakosztály a két ünnepeltnek, Mezei Rózsikának és Erdei Esztikének diszoklevelet nyujtott át, bankett követte, mely egész a késő éjszakai órákig tartott. Az ipartestület részéről az ünnepélyen Vági ipartestületi elnök és Lechner Lajos jegyző jelentek meg. Az ipartestületet dr Torda Balázs fogalmazó, a szakosztályt pedig Ramminger szakosztályi elnök képviselte.

— **Ma van a rögzitett kereseti adó felmondásának utolsó napja.** A Debreceni Vásári Kereskedők és Piaci Árusok Társulata fölhivja a piaci árusokat, vassátor árusitókat, zsibárus és vásári kereskedőket, hogy rögzitett adójuk felmondási ideje ma lejár. A fenti árusitóknak rögzitett adója, amennyiben a változott kereseti viszonyok folytán régebben magasabban megállapitott összeg a mai f orgalmának tulmagas, ma délig mondható fel. A Társulat Csapó utca 19. sz. keresztépület helyiségében fenti árusitóknak felmondási és vallomási iv egyben rendelkezésre áll. Azon árusitók, kik a m. kir. adóhivataltól felmondásra figyelmeztető iratot kaptak, szintén felvilágositást kapnak ez évi adóztatások felől, esetleg anak mellőzése végett benyujtandó nyomtatvány áll rendelkezésükre. — Inökség.

— **Uj gépirástanárnő.** Szabó Judit, a Namnényi Gyorsiró- és Gépiróiskola növendéke Budapesten a gépirás tanitására képesitő oklevelet szerzett.

— **Fényárban úszik és** zeneszótól **hangos a Cserkészpart csónakázótavi korcsolyapálya.** A cserkészek a hideg idő beálltával a korcsolyapályájukat a legkiválóbban karbantartják. Tegnap pedig ujabb meglepetést szereztek a pálya lelkes közönségének, hatalmas fényszórókat és zeneapparátust szereltek fel és már ebben a pompás millióben telt a tegnapi nap a Cserkészpark csónakázótavi korcsolyapályáján.

Vegyen Benyáts-harisnyát

— **Balesetek.** Molnár László mozdonyfütő a hortobágyi vonalon menetközben a mozdony szerkocsiján dolgozott és közben az egyik lánc összezuzta a kezét. Balogh Bertalan vagongyári munkás egy vagonablakon dolgozott és munka közben egy hatalmas kalapácsot oly szerencsétlenül ejtett a lábára, hogy a lábafején egy csont eltört. Sérülésével a mentők a lakására szállitották.

— **Huscsarnokom kibővitve.** Külön növendék marhahus gulyás 38 fillér, leveshus 52, pecsenyehus 68 fillér kg-ént. Marhahus 38—58 fillér. Gyenge borju 60—110 fillér. Blau huscsarnok. Deák Ferenc utca 20 szám.

— **Verekedés a kapukulccsal.** Nagy Esztike dohánygyári munkásnő vasárnap este egy társasággal a Kis Debrecen vendéglőben volt. Szórakozás közben összeszólalkozott egy másik nővel, aki egy kapukulccsal fejbevágta. Sérülését a mentők kötözték be. A verekedés ügyében a rendőrség megindította az eljárást.

x **Varrógépjét**, gramofonját legolcsóbban felelősséggel rendbehozza Keszler cég, Széchenyi 1.

GYENGÉLKEDÉS IDEJÉN,

különösen, ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes „Ferenc József“ keserővíz fájdalommentes székkiürülést és kielégitő emésztést hoz létre. Híres nőorvosok a legnagyobb elismerés hangján irnak a valódi Ferenc József vízről, mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható, anélkül, hogy kitünő eredménye változnék. A Ferenc József keserüvíz gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben kapható.

IDŐJÁRÁS

A debreceni egyetem földraizi intézete jelenti január 30-án:

Közép-Európában ködös és csendes az idő. Az enyhe óceáni levegő északról és délről állandóan tért nyer. Dél- és Nyugat-Európában élénk déli légáramlás mellett a hőmérséklet 5 fokkal emelkedett. A Balkánon és a Baltitenger vidékén lecsapódások vannak.

A Tiszántul északi részén az elmult éjjel borult volt az idő és igy a reggeli minimum ujból —10 fokig, illetve —10 fok alá süllyedt. Csapadék nem volt, a hőmérséklet ma délben 1.2 fokig emelkedett.

IDŐPROGNÓZIS: Ködös, nyugodt idő várható, a hőmérséklet lassu emelkedésével.

RENDELET A KUTYÁK VÉDELMÉRŐL.

A földmüvelésügyi miniszter rendeletet adott ki az állategészségügyi törvény végrehajtásáról. Nem lehet ezentul a gyepmesteri kirándulások alkalmával elfogott kutyákat minden további nélkül kivégezni. A tulajdonos kiválthatja. Erre vonatkozólag ezt mondja a rendelet:

A befogott ebet igazolt tulajdonosa a megállapított tartásdij és az esedékes adó utólagos lefizetése mellett a helyi állategészségügyi hatóság enge-

Női kézimunka anyagokban legnagyobb választék Benyátsnál.

délyével 3 napon belül kiválthatja.

A ki nem váltott ebet a helyi állategészségügyi hatóság megfelelő ellenőrzés mellett mielőbb értékesiteni vagy leölteni tartozik. Az értékesitésből befolyt összeget az eb tartásáért fizetendő dij és az esedékes adó levonása után a tulajdonosnak ki kell fizetni.

A rendelet valósággal statáriumot léptet élethe a kóbor ebekkel szemben, Azt mondja ugyanis a rendelet:

A községek és városok külső határában felügyelet nélkül járó (kóborló) ebeket a községi vagy városi mezőőrök, erdőőrök, továbbá a rendőrök és pénzügyőrök elpusztitani (lelőni) kötelesek. Az ilyen ebek elpusztitásáért jutalomdij jár.

A rendelet védelmet is biztosit a kutyáknak. Kimondja, hogy: ebet kinozni, uszitani, zaklatni tilos.

KIADÓ VÁROSI LAKÁSOK

A Szoboszlai-uti és Hajnal-utcai bérházakban III. em. kis egyszobás lakásol február 1-re kiadók.

Ezenkivül május 1-ével a Rakovszky, Dobozi, Hajnal, Bocskai-téri és Szoboszlai-uti bérházakban egy- és kétszobás lakások fognak megüresedni melyek bérbevétele iránt érdeklődni lehet a Városháza I. em. 3. sz. alatt a hivatalos órák alatt.

Polgármester.

GYÁSZROVAT

Pálóczi Ferenc egyetemi altiszt életének 43-ik évében elhunyt. Temetése kedden délelőtt 10 órakor lesz az egyetemi klinika ravatalozóterméből a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után Vámospércsre szállítva a községi temetőbe. — A szállítást Fehértói tem. vállalata végzi.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Póka Imre honvédtiszthelyettes, fiu József. Debreczeni István szobafestősegéd, fiu István. Széles Mihály MÁV napszámos, leány Mária. Porkoláb Károly napsz., leány Róza. Czibere József házmester, leány Magda. Fazekas Lajos cipész, leány Klára. Fábián Gyula boltiszolga, fiu Gyula. Tóth János napsz., fiu János.

Halálozások: Molnár Péter g. kath. 68 éves, Haláp 38. Laskai Bálintné Erdei Krisztina ref. 59 éves, Turkeve. Berki Magda ref. 3 éves. Weinberger Bernátné Ehrenfeld Matild izr. 57 éves, József kir. herceg u. 36. Özv. Selyem Mártonné Szikszai Viktória ref. 71 éves, Arnold u. 20. Özv. Kovács Lajosné Végh Erzsébet ref. 49 éves, Szegedi Gergely u. 14. Goldmann Pál izr. 7 hónapos, Hatvan u. 61. Szivós Dánielné Háló Rebeka ref. 36 éves, Zrinyi u. 21. Pálóczi Ferenc ref. 52 éves, klinika. Özv. Varga Jánosné Sándor Julia ref. 55 éves, Bellegelő 298. Szitár Jánosné Urbán Mária r. kath. 33 éves, Büdszentmihály. Özv. Berger Sándorné Schvartz Gizella izr. 60 éves, Nyiregyháza.

Eljegyzések: Novák Mihály—Halász Margit, Nagy Sándor—Koponyás Borbála, Gelbermann Miksa—Kohn Viola, Kereszturi János—Oláh Mária.

— A becsületes megtaláló jutalma. A Vigszinház hétfő esti előadása közben kihirdette az igazgatóság, hogy száz pengővel egy tárca találtatott, amelyet igazolt tulajdonosa a pénztárnál átvehet. A tárcát Csordás Piroska jegyszedőleány találta meg, aki a tárca boldog tulajdonosától kapott jutalmul egy arcsimogatást.

x Könyvadományok: Gróf Széchenyi István regénye, Bibó, Vihart vetők, Becássy menekültek, Gróf Benthlen István beszédei kaphatók y József k"nyvkereskedésében.

— A Független Polgárok Temetkezési Egyesülete 1933 február hó 5-én délelőtt 10 órakor tartja rendes évi közgyülését. Határozatképtelenség esetén február 12-én délelőtt 10 órakor. — Elnökség.

— Rádióösszeirólapok szétosztása. A február havi rádiódijak beszedésekor a postai kézbesitő minden rádió előfizetőnek egy összeirólapot is kézbesit. Minthogy az összeirólap kérdéseire adott feletek célja, hogy ezekből a rádiózó közönség kivánságai az illetékes helyen ismeretessé váljanak és igy a rádió tovább fejlesztessék, kérem a rádióelőfizetőket, hogy a lapokat olvasható irással pontosan kitölteni és azokat vagy a Hatvanuccai 1. sz. postahivatal földszint 2. számu szobájában, vagy a levélkézbesitőknek legkésőbb 1933 február hó 8-ig átadni szíveskedjenek. — Bohuss ph. ig. hv.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE.

Határidőüzlet: Buza: márciusra 13.55—56, májusra 13.90—91. Rozs: márciusra 6.64—65, májusra 7.01—02. Tengeri: májusra 7.58—60, juliusra 8.00—02.

Készáruüzlet: Buza: tiszai 77 kg 14.55—14.90, 78 kg 14.75—15.05, 79 kg 14.95—15.30, 80 kg 15.10—15.50, tiszai, jászsági 77 kg 13.85—13.95, 78 kg 14.00—14.10, 79 kg 14.20—14.30, 80 kg 14.30—14.55. Rozs: 6.30—6.40, tak. árpa I. 9.15—9.40, tak. árpa II. 8.90—9.15, felv. sörárpa 10.75—13.20, egyéb sörárpa 10.00—11.00, zab I. 9.00—9.25, zab II. 8.90—9.00, tengeri 6.75—6.85, egyéb tengeri 6.70—6.80.

A DEBRECENI SERTÉSVÁSÁR

A hétfői sertésvásár élénk kereslet mellett folyt le. Felhajtás a kövér piacon 650 darab, a sovány piacon 800 darab volt. A felhajtott kövér sertés mind elkelt, a soványból is kevés maradt meg. A kövér sertés ára 1—2 fillérrel jobb volt, mint a mult héten. Árak: hizóbeli nehéz sertés 74—79 fillér, középsulyu sertés 62—68 fillér, szedett nehéz 62—72 fillér, szedett könnyü 62—66 fillér, sovány sertés 60—70 fillér, süldő 70—95 fillérig kilogrammonként.

VÁLTOZATOS FOCIMÉRKŐZÉSEN A PORTUGÁLOK DURVÁN JÁTSZOTTAK.

zésen a portugálok durván játszottak, aminek következménye az lett, hogy a biró Baránkit s egy portugál játékost kiállitott és igy ettől kezdve csonka csapatok játszottak. A II. félidő 12. p-ben a portugálok szabad rugáshoz jutottak, amely Szabó kapus elnézése folytán a kapuba jutott és ezzel meg is szerezték a győzelmet. A magyar csapat minden erejével megkisérelte, hogy az eredményen változtasson, de a portugál védelem tömörülve megakadályozta a kiegyenlitést.

A BOCSKAI JÁTÉKOSAI KEDDEN MEGKEZDIK A TRÉNINGEKET

Február 1-én vonulnak be a Bocskai játékosai a téli szabadságukról és kedden már meg is kezdik a pályatréningeket, mivel az időjárás enyhe. A csapatnak ugyancsak kell igyekeznie a munkájával, mert február 12-én már Magyar Kupa mérkőzést vivnak a Ferencváros ellen. A Diószegi uti pálya talaja igen jó állapotban van és igy a játékosok akadálytalanul trenirozhatnak. A Bocskai elnöksége egyelőre nem szerződtet trénert és a tréningek vezetésével Béber László clubkapitányt bizták meg.

VADAS IVÁN DEBRECENBEN

A Magyar Atletikai Szövetség kiküldöttje Vadas Iván kedden Debrecenbe jön, hogy atlétáink oktatása kapcsán eleget tegyen küldetésének. Eme kiváló oktatót az egyesület és a kerület vezetői és az atléták tömege fogják fogadni. Vadas Iván már a szerdai napon megkezdi müködését. A tanitás helyét és idejét a szerdai számunkban fogjuk közölni.

A finn-magyar tornászok debreceni ünnepiesje

A Debreceni Torna Egyesület körültekintő gondossággal készíti elő a finnmagyar tornászviadal debreceni bemutatóját. Ily nagyarányú és sportértékü nemzetközi esemény — mely testvérnemzet fiainak részvételével fog végbe menni — mostanában nem volt Debrecenben. A viadal nemzeti, illetve nemzetközi jelentőségére való tekintetből Demény Géza altábornagy, a m. kir. 6. honvéd vegyes dandár parancsnoka, gróf Teleki Sándor, a Magyar Országos Tornászszövetség elnöke, br. Vay László, Debrecen város főispánja és dr. Vásáry István polgármester készséggel vállalták az ünnepély védői tisztét és megigérték a DTE náluk tisztelgő vezetőségének, hogy családostól együtt meg fognak jelenni. Már most is város, sőt megyeszerte nagy az érdeklődés a finn nemzet tornász világhiressége Savolainen szereplése iránt, a ki 1931-ben úgy a velencei tornán, mint következő a párisi világbajnoki versenyek során az összetett verseny győztese lett az ugyancsak külön világklasszist jelentő magyar Pelle és az olasz Nevri előtt. Savolainen most formája tetőpontján minden szereplésével azt kívánja dokumentálni, hogy bár az elmult évi losangelesi olimpián Pelle Nevri mögé került, világklaszszisából mit sem vesztett akkori minimális, nüanszokban alig kifejezhető potozási hátránya dacára. Pláne nálunk Magyarországon akarja megmutatni, hogy a magyar Pellével és az olasz Nerrivel egy klasszist jelentő vonalon áll. Szemkápráztató és a legmagasabb iskolát jelentő pridukcióiból majd a debreceni sportszerető közönség maga is meg fogja állapitani a finn világbajnok kivételes fogalmat jelentő klasszisát. A finnek testvéri fogadása tekintetében a DTE elnöksége széleskörü intézkedéseket tett, hogy a testvérvendégek debreceni tartózkodását Debrecenhez méltóan feledhetetlenné tegye. Segitségére jött figye messége kifejtésében a kitünő Mácsay Dalkör, melynek művészi együttese Szabó Emil h. zenei igazgató vezényletével a finn himnuszt fogja énekelni az estély bevezető száma gyanánt. — Savolainen világbajnokkal együtt szereplő magyar olimpikonok közül Péter és Lenzi, mig a nemzeti válogatott csapat tagjai közül Sárkány és a debreceni Tóth nevét kell kiemelnünk. Az estély jegyei az Olimpia-sportáruházban hétfőtől kezdve már kaphatók.

Felhivás az érettségiző diákokhoz!

A minden évben szokásos tablóképek árait a mai gazdasági viszonyok figyelembevételével az Unió fényképszalon olyan minimális árban állapitotta meg, amely lehetővé teszi az ifjuságnak, hogy minden nehézség nélkül elkészittesse azokat.

Tájékozásul közöljük, hogy a művésztabló árait — ovál vagy másmilyen kivágással, iparmüvészünk által megtervezve és diszitve, személyenkint egy-egy müvészlappal és gyönyörü kis tablóval együtt 4 pengőért, ugyanazt három müvészlappal 5 pengőért készitjük el.

Kérjük az igen tisztelt Ifjuságot, hogy hővebb tájékozódás végett mütermünket látogatásukkal megtisztelni szíveskedjék.

Tisztelettel
az „UNIO" FÉNYKÉPSALON
Gyetits palota Piac u. 43.

SPORT

Viharban, jégesőben 1:0-ra kikapott Portugáliában a profiválogatott

Szerencsétlen mérkőzést vivott vasárnap a magyar profiválogatott csapat Lissabonban a portugál válogatottak ellen, amelyet 1:0-ra vesztettek el. A csapat tagjait megtámadta az influenza és több játékos betegen állt ki az erős portugál válogatott ellen. A mérkőzés jó magyar játékkal indult és Titkos már a 2. percben gólt rugott amit azonban a biró nem adott meg. A mérkőzésen óriási vihar támadt és hatalmas jégeső seperte végig a pályán. A felázott talajon a magyar csapat technikája nem tudott érvényesülni. A redkivül heves iramu mérkő-

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

Springer papirüzletében a helyzet változatlan. Pontos, figyelmes kiszolgálás, feltünő olcsó árak. 1525 — III. 27-ig.

Irja hadnagy szombati előadásán előttem — tizedik sorban — fülő szemüveges hölgyet kérem adjon alkalmat a megismerkedésre. Választ „Fővárosi" jeligére a kiadóba. 1751

Házasság

Házasságot kötne 27 éves urleány, 20 ezer pengővel.

40 éves r. kath. gyáros bérháznagy iparvállalattal. — Házasságközvetitő Salon. Vezetője: Hegedüsné Cs. Julia, Piac u. 9., I. em. Fogad: d. u. 4—7-ig. 1641

Alkalmazást nyer

Kifutót, ügyes, fiatal fiut, felvesz Csemegeüzlet, Kálvin tér 3. 1737

Házmesternek középkoru gyermektelen házaspár, nyugdijas vagy városi altiszt, uj épülethez április 1-re felvétetik. Barna, szinház átjáró. 1657

Egy jó családból való fiu tanulónak felvétetik. Gombos Ferenc hentes, Péterfia 61. szám. 1567

Keresek nős, korosabb szobainast orvosi rendelőbe. Csapó u. 10. I. délután 3—5-ig. 1730

Kifutó kerékpárral azonnal felvétetik. Szent Anna 10 Élelmiszerüzlet. 1763

Kifutó biciklivel azonnal felvétetik. Varga ucca 35. Füszerüzlet. 1767

Füszerszakmában vidéken bevezetett utazót azonnalra felveszek. Friedmann Simon, Széchenyi u. 6. 1716

Egy alkalmazott kerestetik 500 P óvadékkal, 75 pengő fizetéssel, elsejére beléphet. Cim a kiadóban. 1785

Egy jó családból való fiu tanulónak felvétetik. — Gombos Ferenc hentes, Péterfia 61. szám. 1567

Alkalmazást keres férfi

25 éves katonaviselt ember, jó bizonvitvánnyal ellátott bármilyen állást elfogad, 200, ha kell, több biztositékkal birok. — Mlizsa András Bálint Papp-u. 21. 1576

Alkalmazást keres nő

Kiszolgálóleány nagy gyakorlattal cukrászdába, vendéglőbe, tejcsarnokba, kenyér vagy hasonló üzletbe, — esetleg gyermek mellé megfelelő munkakönyvvel február 1-ére vagy február 15-ére állást keres. Cim: Szarka Mariska, Arany János u. 54. I. 3 itó. 1739

Intelligensebb nő anyahelyettesnek, — esetleg házvezetőnőnek helyben vagy vidékre elmenne. Csapó u. 66. sz. 1733

Hirdetési ügyekben TELEFONON 27—88. szám nyujt felvilágositást.

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdetési ügyekben TELEFONON 27—88. szám nyujt felvilágositást.

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló, valamint levelezési, házassági, kereskedelmi, ipari apróhirdetések és a kezdőszavak díja kétszeresen számittatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közöltetnek. — A közlésidíj vidékről postabélyegben is beküldhető. — A kiadóhivatalban hagyott cimek csupán kiadóhivatalunkban, Debrecen, József királyi herceg ucca 1. szám (Bika-bérház) tudhatók meg.

Alkalmazást nyer nő

Mindenes
szobaleányt február elsejei belépésre keresek. Jelentkezni lehet 29-én, vasárnap délután 2—5 óra között Ferenc József ut (Piac ucca) 34. szám 10. számu lakásban. 1539

Intelligens
német kisasszony gyermekek mellett házimunkát is végez. Bethlen u. 37. 1765

Két
kis gyermek mellé keresek intelligens német nőt. Vágó, József kir. herceg ucca 9. 1740

Gyermekszerető
tiszta rendes mindenest elsejére felveszek. Deák Ferenc ucca 22. kereszt épület. 1742

Fiatal
bejárónőt felveszek. Jelentkezni d. u. 3—6-ig Honvéd u. 2. sz. Étkezde. 1760

Jómegjelenésü
bejáróleányt felveszek. Vigkedvü Mihály 67. — Bancsi koresmáros 1758

Tisztességes
belsőleány kerestetik — Hatvan ucca 1. II. kapu III. emelet 12. azonnalra, jelentkezés reggel 8-tól 10-ig 1756

Cipőszakmában
jártas elárusitónő, vagy férfi adj le irásbeli ajánlatát a kiadóba „Cipős" jeligére. 1745

Mindenes
szakácsnőt felveszek. — Schreiberné, Piac u. 19. 1725

Főzni
tudó mindenes bejárónőt azonnal felveszek. Kiss Jenőné, Teleki u. 5. 1750

Főző
mindenest hosszú bizonyitvánnyal felveszek, Schvarcz, J. k. h. u. 7. 1744

Ondolálni,
manikürözni jól tudó segédleány beléphet. — Cim a kiadóban. 1786

Jómegjelenésü
házileány kiszolgáló kis asszonynak felvétetik. Dégenfeld tér 3. Étkezde. 1782

Ápolónő
nagy gyakorlattal felvétetik. Jelentkezni 3—5-ig Széchenyi u. 21. 1777

Feltétlenül
tiszta, rendes mindenes főzőnőt 1-re felveszek. Cim a kiadóban. 1772

Ajánlat

Talpalás
kruponból 1.80 P, olcsó hócipőjavitás. Kovács. Werbőczi u. 2. 1768

88 FILLÉRES FŐZELÉKEK

10 kg. fehérbab	88 f.
6 kg. májbab	88 f.
3 kg. [illegible] zsiktelen	88 f.
3 kg. hámozott borsó	88 f.
5 kg. köleskása	88 f.

Kontsek Géza k. r.-t.-nál Kossuth ucca 15. 1562 — V. V.

Aromás,
zamatos kávét! Király üzletében a vevő előtt pörkölik. Dégenfeld tér 11. szám. 207-I-31

Szegedi paprika
külö[illegible]ességek legolcsóbban csak Lindenfeldnél Dégenfeld tér 7. szerezhetők be. 951 I. 31-ig.

30 és 50 fillérért
kitünő, jóizü ebédet kaphat bentétkezésre — csak főiskolai hallgatóknak. Szerényebb uri családnál, Kut u. 62. 1729 — II. 28-ig.

Takaréktüzhelyek
késztn kaphatók. Megrendelésre leszállított áron készitek! Kandia 15. 1760

Aranyat,
ezüstöt, zálogcédulát legmagasabb árban veszek. Blattner Árpád, Csapó ucca 63. sz. villamoskitérőnél. 1773

Vizvezetékszerelést,
bádogosmunkát, javításokat vállalok. — Bathyány 7. Vár 2. Fürdőkád kapható. 1732

Vegyes

Kávészinü
vizsla him kutya betévedt. Télgavető, Ostor u. 31. 1743

Végkielégitett
volt nyugdijas tisztviselők ügyükről felvilágositást nyerhetnek Rákóczi 19. Iroda. 1748

Élelmiszer, ital

25 liter
fajbor 7.80, sajáttermés zamatos, Cserepes u. 5. 1235 I. 31-ig

Sajáttermésü
kitünő borok literje 36 fillér, nagyobb tételnél árengedmény. — Kapható: Kerekes-telep, Szávay Gyula uccai tornyos tanya. 1537

Bútor

Hálószoba,
festett, uj, nagyon olcsón eladó. Bethlen u. 14. asztalos. 1184

Ebédlő-
és hallbutorberendezés rendkivül szép és szolid kivitelben olcsón eladó. Megtekinthető mindennap délután 2—4 óra között Ferenc József ut (Piac ucca) 34. szám II. emelet 10. számu lakásban. 1540

Egész
finom ebédlő stelagik, tükrök, székek, butorok elköltözés miatt olcsón eladó. — Széchenyi 6. Kleinnál. 1761

Tüzelő anyagok

Aprított fa
már 2 P. 40 fillérért, aprított vegyes vágott fa 3 P 20 fillérért, száraz bükkfa 3 P. 48 fillérért, száraz tölgyfa 3 P. 48 fillérért, teljesen szagtalan és salakmentes borsodi szén 2 P. 60 fillérért, kiváló darabos királdi szén 3 P. 60 fillérért kapható. Házhoz szállitva 12 fillérrel drágább. Nagyobb vételnél árengedmény. Alföldi Faértékesitő Vállalat. — Cégtulajdonos Ihász Henrik, Pesti u. 2. sz. Villamos megálló. Telefon 31—23. 1770

Kereslet

Megvételre
keresek egy kisebb textil üzletberendezést, egy 10 kg. tizedes, egy 10 kg. asztali mérleget. — Klein, Nemzetőr ucca 3. 1174

Tejet
40—50 litert állandóan veszek napi szállitásra és fizetés mellett. Pappné szatócs, Cegléd u. 6. 1755

Oktatás

Naményi
Gépiró-, Gyorsiróiskolában felnőttek kiképzése. Olcsó tandij. Államérvényes bizonyitvány. Piac u. 26-b. Gambrinus Passage. 1780 — II. 28-ig.

Kiadó lakás
két szobás

Kétszobás,
konyhás lakás mellékhelyiségekkel kiadó. — Szappanos u. 11.

Modern
kétszobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó Arany János u. 15. sz. 1673

Kétszobás
lakás májusra, esetleg februárra kiadó. Péterfia 42. Telefon 2355. 1737

Két
szép uccai szoba, előszoba, konyha, esetleg fürdőszobával május 1-re kiadó Zrinyi ucca 7. sz. 1658

Kiadó lakás
egy szobás

Ferenc József ut
14. szám alatt, emeleten, különbejáratu udvari szoba ügyvédi irodának vagy garzon lakásnak kiadó. Értekezni a házmesternél. 1700

Azonnal
kiadó egy szoba, konyha. Homok u. 81. szám. 1762

Kiadó
városi kislakások.
A Rakovszky ucca 40—42, Dobozi, Szoboszlói, Hajnal uccai és Bocskai téri kislakásos bérházakban egy- és kétszobás lakások május hó 1-től kiadók. A lakások megtekinthetők d. e. 10—12 és d. u. 3—5 óra között. A szabadkézből leendő bérbeadás tárgyában értekezni lehet városháza I. em. 35. sz. alatt a hivatalos órák alatt. Polgármester. V. V.

Kiadó lakás
három szobás

Háromszobás
utcai lakás mellékhelyiségekkel azonnal, ugyanott egyszobás lakás kiadó. Mester u. 29. 1483

Kiadó
három szobás lakás kerttel vagy anélkül Széchenyi u. 69. — Érdeklődni lehet Arany János u. 47. 1696

Kiadó lakás.
Garay ucca 18. sz. Három szoba és komplett felszerelt mellékhelyiségekből álló lakás 1933. május 1-től. Megtekinthető délelőtt 10—12-ig és délután 3á5-ig. Értekezni lehet Simonyi ut 4. Telefon 30—39. 1534

Uccai
háromszobás lakás kiadó, esetleg májusra is. És egy egyszobás lakás. Mester u. 29. 1736

Kiadó lakás.
Garay ucca 18. sz. Három szoba és komplett felszerelt mellékhelyiségekből álló lakás 1933 május 1-től. Megtekinthető délelőtt 10—12-ig és délután 3—5-ig. Értekezni lehet Simonyi ut 4. Telefon 30—99. 1534

Háromszobás
uccai lakás mellékhelyiségekkel májusra kiadó. Miklós u. 18. Értekezhetni Miklós u. 20. 1781

Kiadó lakás
nagyobb

Modern
négyszobás, komfortos lakás május 1-re kiadó. Érdeklődni Szent Anna 14. sz. dr. Mártonnál 9—1-ig. 1735

Kiadó
elsőrendü, modern, komfortos lakás 5—7 szobás. Péterfia 48. házmester. 1739

Kiadó városi lakások.
A Füvészkert u. 4. sz. a. bérházban négyszobás, a Szent u. 10—12. sz. a. bérházban három- és négyszobás lakások, valamint üzlethelyiségek f. évi május 1-től kiadók. A lakások és üzlethelyiségek megtekinthetők d. e. 10-től 12 és d. u. 3 és 5 óra között. A bérbevétel iránt értekezni lehet vitéz Szegedi Gyula házgondnoknál a Szent Anna u. 10—12. sz. bérházban d. e. 10—12 és d. u. 3—5 óra között. Polgármester. V. V.

Bútorozott szoba

Különbejáratú
udvari bútorozott szoba febr. 1-ére kiadó. Miklós u. 26. 1612

Butorozott
szoba kiadó. — Uj Singer varrógép eladó. — Csapó ucca 25. 1754

Különbejáratu
butorozott szoba azonnal kiadó. Hatvan ucca 11. főposta mellett. — 1757

Butorozott
szoba kiadó 1 vagy 2 személynek. Szent Anna ucca 23. 5-ik lakás. — 1759

Különbejáratu
kis butorozott szoba kiadó. Varga ucca 6. udvarban hátul. 1765

Különbejáratu
uccai butorozott szoba lakónélküli udvarban kiadó. Bercsényi ucca 37. 1783

Rothermere u. 27.
alatt azonnal kiadó kétágyas butorozott szoba különbejárattal. Ugyanott még egy butorozott szoba. 1771

Különbejáratu
butorozott szép szoba 1—2 személynek kiadó. Hatvan u. 2. 1779

Különbejáratu
jól butorozott szoba kiadó. Széchenyi ucca 15, emelet. 1778

Kiadó
különbejáratu uccai butorozott szoba. Nyomtató u. 2. sz. 1788

Üzlet, mühely, raktárhelyiség

Kiadó
2 üzlet olcsón (havi 25 P.) borbély, trafik, szabó, ruha vagy festéklerakatnak. Értekezni Péterfia 48. házmesternél. 1738

Ingóságvétel

Kétkerekü
kézikocsit megvételre keresek. Faüzlet, Hunyadi u. 21. 1766

Ingóság eladás

Kiállitásra
készült remke réz és majolika asztal tüzhely (sparthert) olcsón eladó. Bercsényi u. 83. 1747

Jókal
100 kötet eladó. Kigyó 9. szám. 1753

Spanyolfal
jókarban levő olcsón eladó. Bethlen u. 70. sz. 1454

Gazdasági termények

A Szoboszlói
kövesut félen, Gálldülő 1. sz. alatt több kup leveles tengerizsár eladó. Teleki u. 10. sz. 1650

Eladó ház

Eladó
Nap ucca 2. számu családi ház. Értekezni Nap ucca 4. 1548

Eladó föld

9 hold
prima fekete föld eladó. Kövesut mellett. Könyök 8. 1776

Eladó állatok

Zsirmalac
-00—150 kg-os, darabonként is eladó. Kertész u. 4. 1731

Prima
sertés lábán vagy kihasitva fele eladó. Böszörményi ut 45. 1741

100 kilós
hizott sertésért 200 liter bort adok cserébe. Könyök 8. 1775

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF

A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.